

KAUPPA KAMARI

VALKOHATTU- HAKKERI

HYVISHAKKERI TULPPAA
TIETOTURVA-AUKKOJA
S.14

LEMPEÄ PUHE TEKNIIKASTA TOISI LISÄÄ NAISIA IT-ALALLE

MINNA NOUSIAISTA KIINNOSTAA TEKNIKKAA ENEMMÄN SE, ETTÄ JÄRJESTELMÄT TOIMIVAT
JA KAIKKI OSAAVAT KÄYTTÄÄ NIITÄ.

Kauppakamari kutsuu: Tervetuloa syksyn VÄRINÄ-jäsentilaisuuksiin!

12.10.2022 klo 14–16.00, Kuopio | Teemana vastuullisuus

Tilaisuuden asiantuntijana yrittäjä, tietokirjailija, tutkija ja valmentaja - Niina Ratsula. Vuoden 2019 vastuullinen vaikuttaja.

14.12.2022 klo 14–16.00, Kuopio | Teemana kyberturvallisuus

Vuoden viimeisessä jäsentilaisuudessa teemana on kyberturvallisuus. Aiheeseen meidät vie Jarno Limnell, Suomen tunnetuin turvallisuusasiantuntija.

VÄRINÄ-jäsentilaisuudet ovat kauppakamarin jäsenille sekä valiokuntien edustajille suunnattuja maksuttomia tilaisuuksia, jotka tarjoavat mahdollisuuden tehokkaaseen ja rentoon verkostoitumiseen virkistävän, ajankohtaisen teeman äärellä. Ilmoittaudu mukaan osoitteessa kuopiochamber.fi!

**Patentti-
toimisto**

KESPAT

Olemme saavuttaneet jotain isoa – meillä asiamieskoulutus onnistuu!

Yhdeksän hengen toimistossa meitä on nyt neljä eurooppapatenttiasiamiestä, mikä on ollut valtava ponnistus tällä alalla. Viimeksi DI Jarkko Karjalainen sai päätökseen vaadittavan tutkinnon (EQE/EPC). On myös mainittava FT Janne Laulaisen (soveltava fysiikka) suorittama Suomen patenttiasiamiestutkinto.

Yhdistettynä 40 vuoden kokemukseen meillä laaja-alaista ja syvällistä osaamista EPC:n lisäksi patenttihakemusten kansallisesta käsittelystä mm. USA:ssa, Kiinassa, Japanissa, Brasiliassa ja Koreassa.

Lisäksi meillä on palvelua tavaramerkki- ja mallioikeusalueella.

Eurooppapatenttiasiamiehet:

Anssi Kurkinen

Tuomo Kuivala

Jarkko Karjalainen

Kimmo Helke

Vasarakatu 1
40320 Jyväskylä

Microkatu 1
70210 Kuopio

p. 010 229 2850

mail@kespat.fi

www.kespat.fi

Kaasua kasvuun digitalisaatiosta

Kauppakamarin osastojen hallitukset ja kaikki valiokunnat nostivat Pohjois-Savon maakuntaohjelman valmistelussa ICT-alan ja digitalisaation kaikkia kärkitoimialojamme läpileikkaavaksi kasvun kohteeksi. Yhtä lailla teknologia ja datatalous nähdään laajasti megatrendinä tarjoten uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

On ilo huomata miten maakunnassamme tunnustetaan tämä kasvun mahdollisuus. Maakuntaliitto rahoitti aloitteestamme Savonian/ DigiCenter:n toteuttaman ICT-osaajatarveselvityksen. Keväällä valmistunut selvitys tarkastelee laajasti eri tasoisen osaamisen tarvetta maakunnassamme toimivista yrityksistä. Välitön osaajatarve on yli 650 henkilöä ja kokonaisuudessa seuraavan viiden vuoden aikana tarvitaan lähes 1000 uutta ict-osaajaa.

Osaajatarve kohdistuu luonnollisesti ICT-alan yrityksiin, mutta laajemmalti digitalisaatio levittäytyy perinteiseen teollisuuteen, palveluihin ja eri toimialoille esimerkiksi automaationa, robotisaationa, virtuaalitodellisuutena ja alustataloutena. Tämä tarjoaa merkittäviä uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja kasvua. Pelkästään selvitykseen osallistuneet yrityksemme tunnustavat kasvunmahdollisuudet. Jos osaajatarve pystytään ratkaisemaan lähivuosina (2-3 vuoden aikana), 35 prosenttia yrityksistä uskoo peräti

yli 20 prosentin liikevaihdon kasvuun ja 29 % vastaajista 10-20 prosentin liikevaihdon kasvuun.

Syksyn nyt alkaessa Savilahden kampuksemme sykkii. Savon ammattiopiston uusi upea kampus avautui ja sen yhdessä Savonia-ammattikorkeakoulun, Itä-Suomen yliopiston, tutkimuslaitosten, yritysten ja muiden organisaatioiden kanssa muodostama Savilahti on maailmanluokan uniikki kokonaisuus yhdistää osaamista ja kehittää uutta. Savonille ja UEF:lle vasta myönnetty tietojenkäsittelyn ja tuotantotalouden sekä tekniikan alan DI-koulutusvastuut tulevat lisäämään merkittävästi koko maakuntaan ja Itä-Suomeen osaamispääomaa. Tämä ainutlaatuinen keskittymä tarvitsee vielä tiedelukion ja yksityisen koodarikoulun. Olen varma, että tämä generoi Pohjois-Savoon uusia maailmanluokan start upeja ja viennityrityksiä. Siis lisää kaasua!

KAIJA SAVOLAINEN
PÄÄTOIMITTAJA

JOS OSAAJATARVE
PYSTYTÄÄN RATKAISEMAAN
LÄHIVUOSINA 35
PROSENTTIA YRITYKSISTÄ
USKOO YLI 20 PROSENTIN
LIIKEVAIHDON KASVUUN

1.-30.11.2022

Sawosta Maailmalle 2022

Pohjois-Savon alueen yhteinen kansainvälistymisen
teemakuukausi!

Katso päivittyvä ohjelma ja ilmoittaudu: sawostamaailmalle.fi

KUOPION ALUEEN KAUPPAKAMARI

WWW.KUOPIOCHAMBER.FI

PÄÄTOIMITTAJA

Kaija Savolainen

VASTAAVA TOIMITTAJA

Mira Koponen

TAITTO

Mira Koponen

PALAUTTEET

kauppakamari@kuopiochamber.fi

ILMOITUSMYynti

Novia Finland Oy

p (08) 552 8807

ilmoitukset@noviafinland.fi

SELATTAVA SÄHKÖINEN VERSIO

[www.kuopiochamber.fi/ajankohtaista/
kauppakamarilehti/](http://www.kuopiochamber.fi/ajankohtaista/kauppakamarilehti/)

JULKAISIJA

Kuopion alueen kauppakamari,
Microkatu 1,
70210 Kuopio

ILMESTYMINEN JA JAKELU

Neljä kertaa vuodessa.
Jakelu kauppakamarin jäsenyrityksille.

KANNESSA

Minna Nousiainen
Kannen kuva: Akseli Muraja

PAINO

Offsetpaino L. Tuovinen Ky

ISSN 2670-3211

- 3** **PÄÄKIRJOITUS**
Kaasua kasvuun digitalisaatiosta
- 6** **YRITYSTARINA**
Lempeä puhe tekniikasta toisi lisää naisia it-alalle
- 9** **BLOGI**
Kasvuterveisiä länsinaapurista
- 10** **UUSI JÄSEN**
Plain E on tietoturvatestaamisen asiantuntija
- 11** **ILMOITUSTAUHU**
Kauppapaikkana Kiina -kirja avaa monipuolisesti Kiinan markkinoita
- 12** **ICT-ALAN OSAAJATARVESELVITYS**
Osajatarpeen ratkaisussa piilee kasvun mahdollisuudet
- 13** **VALIOKUNTATYÖ**
Digitalisaatio: pakkopullaa vai kasvun supervoima?

- 14** **TIETOTURVA**
Hyvishakkeri tulppaa tietoturva-aukkoja
- 17** **VIERASKOLUMNI**
Turvallisuus ei ole vain uhkia ja riskejä
- 18** **TAHKO SKI LIFT PITCH**
Marginum Oy edistää syöpäleikkausten tuloksellisuutta
- 20** **HUOLTOVARMUUS**
Huoltovarmuus haastaa myös yritys kenttää
- 26** **HALLITUSTYÖ**
Hallituspaikka 2022 -tapahtuma tuo yhteen yritykset ja hallitusammattilaiset

Lempeä puhe tekniikasta toisi lisää naisia IT-alalle

MINNA NOUSIAISTA KIINNOSTAA TEKNIKKAA ENEMMÄN SE, ETTÄ JÄRJESTELMÄT TOIMIVAT JA KAIKKI OSAAVAT KÄYTTÄÄ NIITÄ.

Jos Minna Nousiainen saisi päättää, hän pitäisi työnantajansa, IT-talo Enfo Oyj:n ovet jatkuvasti auki niin, että nuorten olisi helppo tulla tutustumaan taloon. Hän lopettaisi heti myös puheet miesten ja naisten aloista ja toivoisi lempeää, ihmisläheistä ja naisiin vetoavaa puhetta teknisistä aloista.

”Sana IT-ala voisi kadota, sillä kaikkiallahan on nykyisin IT-tekniikkaa. Sana saattaa jopa karkottaa naisia alalta”, hän uskoo.

Kuopiolainen Nousiainen, 43, on Enfo Oyj:n loppukäyttäjäpalveluiden johtaja. Hän on työskennellyt 21 vuotta IT-alalla. Hän aloitti uransa järjestelmäneuvojana Tietosavossa, mikä muuttui pian Enfoksi.

Enfo on kasvanut pohjoismaiseksi IT-palveluyritykseksi. Sillä on 800 työntekijää ja 10 toimipistettä Suomessa sekä Ruotsissa. Kuopion yksikkö on yksi sen suurimpia. Enfolta löytyy laajaa osaamista muun muassa perustietotekniikkaan, pilviratkaisuihin, data-analytiikkaan sekä intergraatioihin.

Nousiaisen arvion mukaan Enfon työntekijöistä reilu viidennes on naisia, mutta IT-palveluissa vain 15 prosenttia.

”Siitä olen kuitenkin ylpeä, että meillä on paljon naisia johtotehtävissä.”

Kun Nousiainen lähti opiskelemaan tietojenkäsittelyä Savoniaan, hän ei tiennyt paljoakaan alasta. Silloin elettiin IT-kuplaa, ja valmistuneille oli luvassa varma työ.

”Huomasin pian, että tekniikkaa enemmän minua kiinnosti, kuinka järjestelmät toimivat ja mitä mieltä käyttäjät niistä ovat.”

Nousiaisen nykyisen työn keskiössä ovat loppukäyttäjät. Hän on kouluttautunut koko ajan työn ohessa. Hän suoritti 2019 kansainvälisen EMBA (Executive Master of Business Administration) -johtajatutkinnon Aalto-yliopistossa ja johtaa nykyisin 150 enfolaisen sekä kumppanin palvelutiimiä. Tiimi tukee noin 40 000 Enfon asiakkaan loppukäyttöä.

”Tekniikan hallitseva rooli häiritsee minua. Yrityksille on taloudellista hyötyä tekniikasta vasta, kun käyttäjät osaavat hyödyntää

sitä tehokkaasti. Ei ole yhtä käyttäjätyyppiä. Tekniikan pitää palvella meitä, ei päinvastoin.”

Sukupuolten tasa-arvo rikastuttaisi Nousiaisen mukaan IT-alaa.

”Naiset toisivat alalle lisää inhimillistä näkemystä, mikä parantaisi palveluja, sillä onhan puolet loppukäyttäjistäkin naisia.”

Hän sanoo, että alan naiset ovat fiksuja, hyvin koulutettuja ja osaavia, mutta usein varsin kriittisiä omaa osaamistaan kohtaan.

”Nuoret miehet kertovat työhaastatteluissa, että ovat pelanneet koko ikänsä ja osaavat kaiken. Naiset ovat mielestäni realistisempia. He ymmärtävät, että tekniikka kehittyy koko ajan. Uusien asioiden oppimisella pärjää missä vaan.”

ROBOTILLA EI OLE
TUNNEÄLYÄ, EIKÄ SE
VOI KORVATA KAIKESSA
IHMISTÄ.

Minna Nousiainen kokee onnistumista, kun löytää oikean, kasvupolulla olevan ihmisen oikeaan tehtävään. Hän johtaa työssään Enfo Oyj:ssä 150 ihmisen palvelutiimiä.

MINNA NOUSIAINEN

Enfo Oyj:n loppukäyttäjäpalveluiden johtaja

LUOTTAMUSTOIMET

Kuopion Kauppakamarin digivaliokunnan jäsen, edustaa Enfoa valtakunnallisessa ItSMF Finland -yhteisössä ja aktiivisesti mukana lastensa jalkapalloharrastuksessa.

MOTTO

Minna Canthin sanoin: ”Kaikkea muuta, kunhan ei vaan nukkuva, puolikuollutta elämää!”

MITÄ VAIN HARVA TIETÄÄ

Juossut Tukholman maratonin 2012.

Hän uskoo, että tekniikasta ennustetut asiat toteutuvat, ja on siitä iloinen.

”Tekninen kehitys on vain hyväksyttävä. Tekniikan avulla voidaan tehdä uskomattomia asioita. Samalla pitää muistaa inhimillisyys. Robotilla ei ole tunneälyä, eikä se voi korvata kaikessa ihmistä. Miltä tuntuisi ojentaa sairaalassa käsivarsi sairaanhoitajan sijaan robotille kanyyliin laittamista varten?”

Hän joutuu välillä itsekin nöyrytmään huonosti toimivan tekniikan edessä.

”Päästelen ärräpäitä, kun käytän lasteni harrastuksiin liittyviä järjestelmiä. Ne ovat mielestäni epäloogisia.”

järjestelmät ovat hänelle tuttuja lastensa Artun, 18, ja Auran, 14, jalkapalloharrastuksesta, missä hän on tiiviisti mukana. Arttu pelaa KuPSin A-junioreissa. Useissa joukkueissa pelaavan Auran kottijoukkue on FC Siili T14.

”Olen tyttöjen joukkuejohtaja. Pidän tytöistä huolta ja hoidan joukkueen hallinnolliset asiat. Jalkapallo vie suurimman osan vapaa-ajastani. Se on todella antoisa harrastus.”

Nousiainen on myös itse kova liikkumaan. Hän kävelee, pyöräilee ja käy kuntosalilla. Kuntoilutahtia on hieman hillinnyt viime keväänä tehty lonkkaleikkaus.

”Olen toipunut hyvin. Haaveilen, että pääsen pian taas pelaamaan sulkapalloa, padelia ja jopa sählyä.”

Menevä ja touhukas johtaja osaa myös rentoutua ja viihtyä yksin. Paras paikka siihen on kotoa 40 kilometrin päässä oleva kesämökki.

Jere Räisänen

Kirjoittaja on Kuopion alueen kauppakamarin hallituksen puheenjohtaja ja Elcoline Oy:n hallituksen puheenjohtaja

Viimeksi, kun kirjoitin jotain mediassa julkaistavaa, kirjoitin mielenmaisemistani Saimaan rannoilta – synnyinseuduiltani Varkaudesta. Tällä kertaa kirjoittaessani katselen Vänerin järven suurta selkää, länsinaapurissamme Ruotsissa.

Matkanteko näille vesille alkoi konkreettisemmin noin vuosi sitten, kun tapasimme ensimmäisen kerran nyt integraation alla olevan yrityskaupan myyjän edustajan kanssa. Samalla aloin haaveilla ja myydä ajatusta vaimolle, lapsille ja koirallemme, että mitäpä jos muutettaisiin Ruotsiin – laajennetaan vähän siellä busineksia ja myös koko perheen maailmankatsomusta.

Neuvotteluprosessi kesti kaikeeseen jonkun verran yli puoli vuotta. Epävarmassa markkinatilanteessa se, että uskaltaa rohkeasti ja määrätietoisesti mennä eteenpäin kasvustrategiansa toteutuksessa, on auttanut meitä nyt jo muutaman kerran. Epävarmuus ympärillä markkinassa ei ole siis välttämättä aina pelkästään huono asia. Se voi tarjota tiettyjä mahdollisuuksia – jokainen voi itse myös päättää mistä kulmasta asiat haluaa katsoa.

Yrityskauppojen signaamisen ja kesäloman jälkeen: Kriittinen muut-

Kasvuterveisiä länsinaapurista

tokuorma vaatteita ja tavaroita sekä lapset ja vaimo perheen sedan bema-rissa ja suuntana länsi. Edessä häämötti jotain uutta: ison cross border yritystoston haltuunotto, integraatio, kasvustrategian rakentaminen toiseen maahan ja expatriate operaatio lasten kouluineen, harrastuksineen ja uusine koteineen jne. "Ei siksi, että se on helppoa, vaan siksi, koska se on vaikeaa" – taisin veistellä lähtösanoina lapsille lainaten jotain suurta miestä.

Muuttoa ja jalkautumista ei ole hirveästi auttanut se, että meidän firmassa varsinaista HR-osastoa, joka hoitaisi expattien käytännön asiat, ei oikeastaan ole. Osittain senkin vuoksi päädyimme ratkaisuun, jossa tilasimme tämän palvelun paikalliselta kauppakamarilta. Siitä on ollut jonkin verran apua, mutta aika paljon on kylä selvitelty asioita myös omasta toimesta. Isossa kuvassa pitää kyllä sanoa, että mielestäni meidät on otettu täällä maassa vastaan tosi kivasti niin perheenä, työkavereina kuin uusina yhtiön omistajinakin.

Vaikka kirjojen lukemisesta ja opiskelusta kovasti pidänkin, uskon itse hyvin vahvasti siihen, että tekemällä oppii parhaiten. Vaikka operaatiota meidän liiketoiminnassa on ympäri maapalloa jo pitkään ollutkin, niin minulle kasvun rakentaminen toisessa maassa, oikean ja uuden maaorganisaation kanssa on täysin uutta. Mel-

kein 150 uutta työkaveria, uusi kieli, uusi kulttuuri jne. – paljon mielenkiintoista uutta tekemällä opittavaa.

Asioiden aikaansaaminen ja tekeminen onkin oikeastaan yrittäjän hommassa erittäin tärkeää. Toistuvasti pitää mennä epämukavuusalueelle ja siellä kai sitä oppia juuri tarttuukin. Onneksi siihenkin tavallaan turtuu tai tottuu – ainakin jollain tasolla. Toisaalta vaikeiden asioiden tekeminen yhdessä on myös erinomainen tapa yhdistää ihmisiä ja ryhmäytyä. Mielestäni yksi parhaita keinoja esim. oppia tuntemaan uusia työkavereita ja rakentaa yhdessä luottamusta ihmisten välille on se, että tekee yhdessä haastavia asioita ja saa aikaan yhdessä arvokkaita tuloksia ja mieleenpainuvia kokemuksia.

Näköpiirissä täällä riittää paljon työtä ja uuden oppimista. Kuulumisiin!

Plain E Oy

PLAIN E ON TIETOTURVATESTAAMISEN ASIAANTUNTIJA. KYSYMYKSIIN VASTASI PLAIN E:N TOIMITUSJOHTAJA JARKKO LAINE.

KYSYMYKS: Mitä Plain E tekee?

VASTAUS: Plain E tuottaa organisaatioille tilannekuvan heidän oman tietoturvansa nykytilanteesta ja auttaa löytämään ja korjaamaan sen ongelmakohdat. Tilannekuva auttaa johtamaan organisaatiota myös cyberkriisitilanteissa. Tilannekuva tuotetaan osana organisaation tietoturvakartoitusta. Plain E myös tuottaa juuri teidän organisaationne tarpeisiin kohdennettuja tietoturvakoulutuksia ja -valmennuksia. Plain E tuottaa monipuolisesti erilaisia haavoittuvuustutkimuksia, tietoturva-testauksia ja -kartoituksia.

Yrityksen ruorissa ohjaa Jarkko Laine, 39-vuotias kuopiolainen hyvishakkeri ja tietoturva-asiantuntija.

Henkilökohtaisesti pyrin viikoittain perehtymään uusiin kansainvälisesti löydettyihin tietoturvaaukuihin, sekä opiskelemaan uusia taitoja että kehittämään jo olemassa olevia.

KYSYMYKS: Mitä tarkoittaa tietoturva-testaus?

VASTAUS: Tietoturvatestaus on laaja ja konsepti. Jokainen organisaatio on omanlaisensa ruuvi ja siihen pitää löytää sopivilla kierteilä oleva tietoturvamutteri. Tietoturva pitäisi pystyä toteuttamaan laajasti niin, että se on enemmän mahdollistaja kuin estäjä tai hidastaja. Tietoturvatestausta voidaan toteuttaa verkossa oleviin laitteisiin, järjestelmiin ja ohjelmistoihin. Testauksen kohteena voi olla esimerkiksi pilvipalvelu, yksittäinen palvelin, verkkokauppa, nettisivu, ohjelma, mobiilisovellus, tai vaikka ihan yksittäinen verkkoon kytkettävä laite, kuten vaikka jääkaappi, kopiokone, tai talonyhtiön lämmönsäätelyjärjestelmä. Myös

näistä kaikista muodostuva kokonaisuus voidaan testata.

KYSYMYKS: Mitä jokaisen yrityksen pitäisi vähintään tehdä parantaakseen yrityksen tietoturvaa?

Lähtökohta yrityksille on ymmärtää, että kaikki yritykset ovat nykyään enemmän tai vähemmän myös IT-yrityksiä. Liike-

Jarkko Laine | Plain E Oy

toiminnasta suurin osa on nykyään verkossa olevien palvelujen käyttämistä. Vaikka yritys myisi sorahiekkää kottikärryillä, niin esimerkiksi markkinointi, kirjanpito ja asiakastiedot ovat sähköisissä järjestelmissä. Jos niiden tietoturvasta ei pidetä huolta, niin ennemmin tai myöhemmin koittaa se päivä, kun joku nettirikollinen tahallaan tai vahingossa pääsee hallinnoimaan niitä. Vähissä ovat myös ne organisaatiot, joiden imago tai maine kestäisi sitä haittaa, joka koituu, jos joku rikollinen pääsee esimerkiksi organisaation viestikanavia pitkin lähettä-

mään haittaohjelmia tai huijausposteja. Tämän vuoksi kaikissa sähköisissä järjestelmissä, kuten esimerkiksi sähköpostissa ja sosiaalisen median tileillä tulisi olla vähintään 2-vaiheinen tunnistautuminen käytössä. Erityistä varovaisuutta tulisi myös noudattaa kaikkien liitetiedostojen avaamisessa, tulivatpa ne sitten sähköpostilla tai pikaviestinohjelmalla.

Ei pidä luottaa myöskään siihen, että kieli olisi enää nykyajan huijauksissa este tai suomenkielisen huijauksen pystyisi suorilta huomaamaan kielen tönkköyden perusteella. Ilmaisia lounaita ei ole, joten jos joku lupaa jotain ilmaiseksi tai epäilyttävän edullisesti, niin se on varmasti huiputusta. Sitä nigerialaista prinssiä, joka on lähetytellyt 90-luvun alusta alkaen kirjeitä ja sähköposteja, että miljoonia olisi luvassa, jos nyt muutaman tonnin laitot ensin tulemaan, ei ole vielä löydetty. Tai on niitä löytynyt, mutta niiden miljoonat on syntyneet nimenomaan täältä huijatuista rahoista. Erityisen tarkkana on varsinkin tänä vuonna oltava. Erilaisia ja uusia huijauskampanjoita ilmaantuu parhaillaan päivittäin.

KYSYMYKS: Miksi liitytte kauppakamarin jäseneksi?

Yrittäjänä kouluttautuminen ja verkostoituminen ovat yksiä tärkeimpiä jatkuvasti kehitettäviä alueita. Kauppakamari tarjoaa laajan verkostoitumiseen ja koulutukseen erikoistuneen yhteisön. Vaikea kuvitella paremmin sopivaa toimintaa, kuin liittyä jäseneksi. Omaksi missioksi otan, että voin auttaa edes yhtä kauppakamarin jäsentä tietoturvaan liittyvässä ongelmassa.

TERVETULOA

uudet jäsenet!

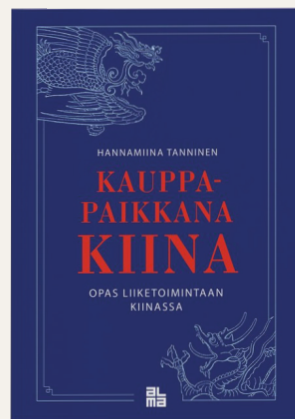
- INCEDO OY
- CONROSE OY
- JARI HYTTINEN KY
- K-MARKET RAUTALAMPI
- LIL DECOR FINLAND OY
- TRAFFICA OY
- SIVAKKALAVA OY
- MERI-PORIN KUORMAUS OY
- VISMA ENTERPRISE OY
- JORMET OY
- CAR OFFICE ROPONEN OY
- KUOPION OHEISHARJOITTELUKESKUS OY
- AUTOTALLIOLLI OY
- VIRTALAN LVI OY
- VIRTALAN TILA
- FERROTECH OY
- ENGIT OY
- RAKENNUSPALVELU J. HILTUNEN OY
- KULJETUSLIKE H. VEHVILÄINEN OY
- SUOMEN HYÖTYAUTOT OY
- KULJETUS KONTTINEN KY
- ISÄNNÖINTIPALVELU ISARVO OY
- AMPHION LOUDSPEAKERS OY
- TUPLAJÄÄT OY
- RECORD COFFEE COMPANY OY
- IISALMEN KIINTEISTÖVARTIOINTI OY
- SAVON KEITTIÖKESKUS OY
- LAPRA OY
- OC-SYSTEM OY
- ADMESCOPE OY
- KONETYÖ J. KARHUNEN OY
- ESKON AUTOPELTI OY
- JG-YHTIÖT OY
- KULJETUS JAPE OY
- LYPSTARHA OY
- KULJETTAJAKOULUTUS KOSONEN OY
- KUOPION ELEKTRONIIKKAHUOLTO OY
- SISÄ-SAVON TILIHILIMAT OY
- SAVON RENGAS & TARVIKEPALVELU
- PLAIN E OY
- GREENSTEP OY
- JMN-TRANS OY
- SUOMEN EUROMASTER OY
- TILIPUUSTI OY
- LIIKENNE RUOTSALAINEN OY
- M HUUSKONEN KY
- MARGINUM OY

KIRJAVINKKI

Kauppapaikkana Kiina – opas liiketoimintaan Kiinassa

Vuonna 2014 alkaneen ulkomaankirjeen-vaihtajan toimen kautta Kauppapaikkana Kiina kirjan kirjoittaja **Hannamiina Tanninen** on päässyt seuraamaan aitiopaikalta Kiinan markkinan kehittymistä. Myös suomalaisten yritysten menestystarinat ja haasteet ovat tulleet tutuksi talouteen keskittyvän toimittajan arjessa.

Näiden kokemusten perusteella syntyi **Kauppapaikkana Kiina** -kirja. Kiina on perinteisesti ollut länsimaiden yhteistyökumppani massatuotannossa. Vanha Kiina-ilmiö on kuitenkin muuttanut muotoaan. Kiinan kehittyessä vauhdilla yhteistyömuodot monipuolistuvat ja liiketoimintatavat uudistuvat. Maailmanpolitiikan vaikuttaessa yhä enemmän yritysten liiketoimintaympäristöön myös Kiinan markkina politisoituu.

Kauppapaikkana Kiina avaa poikkeuksellisen monipuolisesti suomalaisten toimijoiden näkökulmasta modernin kiinalaisen liiketoimintaympäristön muutokset, kertoo perusasiat markkinaa vaikuttavien poliittisten päätösten taustalla ja rohkaisee liiketoimintaan Kiinassa markkinan haasteista huolimatta.

Kirja antaa lukijalle kattavat eväät parempien liiketoiminnallisten päätösten tekemiseen Kiinan markkinalla. Se toimii myös hyvänä yleiskatsauksena kaikille Kiinan markkinasta kiinnostuneille.

Lyhyesti lukuina

Pohjoissavolaisilla yrityksillä tarve lähes

1000

ICT-osaajalle seuraavan viiden vuoden aikana.

655

palkattaisiin heti.

Lähde: ICT-osaajatarvekysely kevät 2022.

Yrityksillä tarve lähes 1000 ICT-osaajalle seuraavan viiden vuoden aikana

POHJOIS-SAVON YRITYKSET NÄKEVÄT ICT-OSAAMISESSA JA PALVELUISSA MERKITTÄVIÄ LIIKETOIMINTAMAHDOLLISUUKSIA. OSAAJATARVE ON KORKEA: YRITYKSET PALKKAISIVAT HETI YLI 650 ICT-OSAAJAA JA KOKONAISUUDESSA SEURAAVIEN 5 VUODEN AIKANA LÄHES 1 000 ICT-AMMATTILAISTA. 64 PROSENTTIA VASTAAJISTA USKOO YLI 10 PROSENTIN LIIKEVAIHDON KASVUUN, JOS ICT-OSAAJATARVE SAADAAN TÄYDENNETTYÄ SEURAAVIEN 2-3 VUODEN AIKANA.

Pohjois-Savon elinkeinoelämä nosti ICT:n, digitaalisuuden ja ohjelmistoalan osaamisen ja osaajat yhdeksi tärkeimmäksi maakunnan kehittämissen kärjeksi. Nyt Pohjois-Savon liiton rahoituksella Savonia-ammattikorkeakoulun DigiCenterNS:ssa toteutettu ICT-osaajatarvekysely vahvistaa yritysten näkemyksen. ICT-osaamisessa nähdään huomattavia liiketoimintamahdollisuuksia. Yrityksen palkkaisivat heti 655 ICT-osaajaa, seuraavan 2-3 vuoden aikana 220 ja 5 vuoden sisällä 120 osaajaa. Tämä tarkoittaa lähes 1 000 ICT-osaajaa seuraavan 5 vuo-

den sisällä. Merkittävää on, jos oheinen osaajatarve pystytään ratkaisemaan lähivuosina (2-3 vuoden aikana), 35 prosenttia yrityksistä uskoo peräti yli 20 prosentin liikevaihdon kasvuun ja 29 % vastaajista 10-20 prosentin liikevaihdon kasvuun.

Tärkeimmiksi osaamisalueiksi nousevat nyt digitalisointi, pilvipalvelut ja ohjelmistokehitys. Kun osaamistarvetta ennakoidaan seuraavan 5 vuoden päähän, kärkeen nousevat digitalisoinnin lisäksi tekoäly ja virtuaalitodellisuus.

"Panostamme merkittävästi monipuolisten ICT-osaajien kouluttamiseen alueen tarpeisiin. Tietotekniikan insinöörikoulutuksen rinnalla aloitamme ensi vuonna tietojenkäsittelyn tradenomikoulutuksen, minkä avulla kaksinkertaistamme tutkintokoulutuksen volyymin. Lisäksi laajennamme Savonian koodarikoulun, CodeAcademyn, tarjontaa entistä joustavammaksi ja kattavammaksi. Koodauksesta ja ICT-osaamisesta laajemminkin kiinnostuneille on jatkossa tarjolla laaja kirjo osaamista syventäviä tai laajentavia moduuleja," kertoo koulutusjohtaja **Esa Viklund** Savonialta.

Yritykset kertovat

Piia Puotinen, toimitusjohtaja, CallWaves Solutions Finland Oy:

"Call Waves Solutions Finland Oy tuottaa asiakaspalvelua, myyntiä ja vaihdopalveluita esimerkiksi energia-alan, verkkokaupan ja rahoitus- ja vakuutusalan yrityksille. Asiakaspalvelun kentässä digitalisaatio näkyy esimerkiksi erilaisten automaatio-, tekstianalyysi- ja puheentunnistusratkaisujen kehittämisessä. Asiakkaat odottavat palveluntuottajalta yhä enemmän kokonaisratkaisuja, joten myös digitaalisten palveluiden kehittäminen on yhtenä toiminnan kärkenä.

Olemme tunnistanee, että kilpailu hyvistä tekijöistä lisääntyy. Pyrimme tiivi-

seen yhteistyöhön oppilaitosten kanssa ja kehitämme kumppanuuksia muiden alan toimijoiden kanssa. Odotamme kasvavaa tarvetta osaaville työntekijöille lähivuosina ja projektiluonteinen työskentely asiakasrajapinnassa edellyttää käytännönläheistä toimintaa tulevalta tekijöiltä. Asiantuntevat ICT-osaajat toimivat myynnin tukena ja osallistuvat itsenäisesti kehitysprojekteihin asiakkaiden kanssa."

Tuomas Räsänen, Johtaja, Liiketoimintateknologiat, Savon Voima Oy:

"Energiajärjestelmä on nyt ja varsinkin tulevaisuudessa varsin kompleksinen. Toimiakseen optimoidusti järjestelmän data ja tietovirrat on otettava haltuun

uudella tavalla ja tähän tarpeeseen ei yksittäinen tietojärjestelmä riitä. Koemme myös uuden energiajärjestelmän orkestraation olevan ydinosaamista Savon Voimalle.

Tämä luo tarpeen uudentuneelle osaamiselle Savon Voimalla, jossa tietotekninen ja syvä ymmärrys datasta korostuvat. Työmarkkinassa kilpailemme osaavista työntekijöistä perinteisten tietotekniikkatalojen kanssa aina koodarista lähtien. Uskoisin vastaavan muutoksen olevan toimialariippumaton ja tulemme näkemään aiempaa laajemmän työnantajakentän ICT-osaajille."

Jari Ruhkanen

Kirjoittaja on Kuopion alueen kauppakamarin digivaliokunnan varapuheenjohtaja ja Telia Finland Oyj:n paikallisojohtaja

Aloittaessani Telian alueorganisaatiossa parisen vuotta sitten oli ensimmäisiä tehtäviäni yhteydenotto Kuopion alueen kauppakamarin puheenjohtajaan ehdottaen tietotekniikan hyödyntämiseen keskittyvän valiokunnan perustamista.

Olin kuunnellut, miten eri puolilla Suomea digitalisaatiota ja sen hyödyntämistä oltiin nostamassa alue- ja elinvoimakehityksen keskiöön. Kun tietotekniikan hyödyntäminen yhä keskeisempänä kasvun edellytyksenä koskee kaikkia, alkoi tuntua että tälle on tarvetta myös meillä. Onneksi hallituksen tahtotila uuden digitalisaation mahdollisuuksiin keskittyvän valiokunnan perustamiselle oli olemassa ja uuden toimitusjohtajan myötä perustamispäätös tehtiin nopeasti.

Digivaliokuntamme istuu hyvin muiden valiokuntien joukkoon ja yhteisiä ja toisiaan täydentäviä tavoitteita on helppo löytää. Uskon, että yhteistyöpintoja hyödyntämällä pysymme löytämään uusia kehityslähtöjä ja kasvattamaan maakuntamme osaamispääomaa entisestään.

Digitalisaatio: Pakkopullaa vai kasvun supervoima?

Valiokuntatyöhön kutsuttiin laajasti alueen eri organisaatioiden edustajia tarkoituksena muodostaa foorumi, jossa syntyisi uudenlaisia yhteistyömuotoja eri toimialojen tietotekniikkaa edustavien, julkishallinnon ja oppilaitosten välille. Tavoitteena oli saada laajasti mukaan myös tietotekniikkaa ja siihen liittyviä palveluja tarjoavia yrityksiä. Tässä on onnistuttu ja tuloksena on monipuolinen ja laajasti eri näkökulmia edustava valiokunta, joka mahdollistaa myös alueellisia kumppanuuksia. Valiokuntayritysten osallistuminen PRESET 2022 tapahtumaan osoitti, että yhteistoiminta myös osin keskenään kilpailevien yritysten kesken onnistuu hyvässä hengessä.

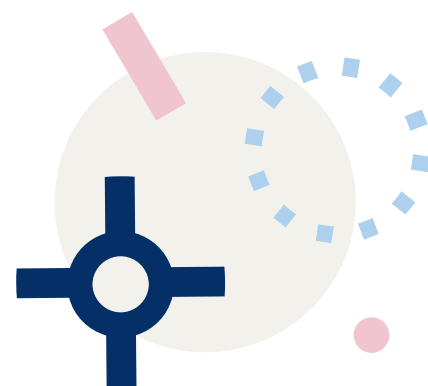
Huomasimme toiminnan alkuvaiheessa, että digitalisaatioon liittyy monia asioita ja mahdollisia tarkastelukulmia, jotka voidaan ymmärtää monin eri tavoin. Aihe vaikutti myös nostavan monelle yritysten päättäjälle tuskaisia ilmeitä.

Tuli mieleen, voisimmeko hyödyntää aiheen viestinnässä tietotekniikasta tuttua periaatetta; kerroksellisuutta. Kun valitsemme ”käyttäjälähtöisen” tason, käsittelemme aihetta heille tutuin termein, avautuisiko aiemmin vaikeaksi mielletystä ilmiöstä kiinnostavia uusia näkökulmia?

Uskon, että tällä tavoin voisimme kaventaa tarpeen ja tekniikan välistä kuilua ja avata insinöörikäsitteitä päättäjää helpommin lähestyttävällä tavalla. On mielenkiintoista nähdä millaisia kohtaamisia tuon kautta kehkeytyy niin digivaliokuntatyössä, kuin päivittäisessä arjessa yritysten parissa.

Valiokuntatyön alkaessa viime vuonna havaittu – yleisen työvoimapulan myötä voimistunut – kilpailu eri tehtävissä ja rooleissa toimivista tietotekniikan osaajista on osoittautunut isoksi uhkaksi, jolla on iso merkitys alueen yritysten kasvuedellytyksille.

Saimme tähän vahvaa todistusvoimaa keväisellä kyselyllä; 650 osaaajaa palkattaisiin välittömästi ja lähivuosiin tuhannen osaajan kouluttaminen ja työelämän tarpeisiin saaminen on meille kaikille todellinen ”must win battle” tai - entisen ministerin sanoin - ”sata jänistä”.

TEKSTI: TIMO SORMUNEN KUVAT: MEERI UTTI

Hyvishakkeri tulppaa tietoturva-aukkoja

LAURA KANKAALA SUUNTASI AIKANAAN LUKION JÄLKEEN HOIVA-ALALLE, MUTTA PÄÄTYI LOPULTA OPISKELEMAAN TIETOJENKÄSITTELYÄ. NYT TYÖPÄIVÄT TÄYTTYVÄT ASIAKASYRITYSTEN TIETOTURVAPULMISTA, SEMINAARIESITELMISTÄ JA OMISTA PODCASTEISTA. ”LARPAN” MISSIONA ON TEHDÄ INTERNETISTÄ PAREMPI JA TURVALLISEMPI PAIKKA SEKÄ KANNUSTAA NUORIA NAISIA TIETOTEKNIIKAN TARJOAMILLE URAPOLUILLE.

Hakkeri-sana herättää helposti mielikuvan nuoresta miehestä, jonka pakkomielteenä on murtautua tietyn yrityksen tai julkisyhteisön tietojärjestelmään.

Heitä löytyy hakkerijoukosta edelleen, mutta yksittäisten tekijöiden sijaan taustalla on entistä useammin järjestäytyntä rikollisuutta ja jopa valtiollisia toimijoita.

Samalla on toisaalta kasvanut myös tietoturva-aukkoja tulppaavien ja nettirikollisia metsästävien ”hyvishakkereiden” joukkue. Yksi heistä on helsinkiläinen Laura ”Larppa” Kankaala, joka on kansantajuisella ja arjisella lähestymistavallaan noussut nopeasti tietoturva-alan kysytyimpien konsulttien joukkoon.

Kankaalaa on ajanut eteenpäin halu rakentaa internetistä nykyistä turvallisempi ja helppokäyttöisempi. Samalla on tullut ratkottavaksi myös tietoturvaan liittyviä haasteita.

Vaikka tietoturvakonsultin ura on ollut nopea ja nousujohteinen, on sen alku hieman poikkeava: heti lukion jälkeen Kankaala näet suuntasi hoiva-alan opintoihin.

Jo peruskouluvuosina alkanut tietokone- ja peliharrastus veti kuitenkin lopulta pidemmän korren ja Kankaala päätti vaihtaa ensimmäisen vuoden jälkeen opintosuuntaa tietojenkäsittelyyn.

”Aloin tehdä nettisivuja jo ala-asteella ja halusin kokeilla, miltä siihen asti hieman etäiseltä tuntunut itäala mahtaisi tuntua. Ja hyvin se on maistunut”, Kankaala naurahtaa.

Vastaamo soitti herätyskelloa

Kankaalan arkista työsarkaa on ratkoa yritysasiakkaiden tietoturva-asteita, hakea heidän järjestelmistään tieto-turva-aukkoja ja rakentaa asiakkailleen strategioita, joilla riskejä taklataan jo ennakolta.

Hakkeroinnista hän kertoo kiinnostuneensa opiskeluvuosina, kun siihen tarjoutui erillisen kurssin myötä mahdollisuus.

”Samalla aloin treenata sitä myös itsekseni”, Kankaala kertoo.

Hyvishakkerille onkin ollut viimeisen parin-kolmen vuoden aikana kasvavaa kysyntää. Korona-aika ja etätyö ovat lisänneet tietoturvariskejä ja herätyskelloja ovat soittaneet myös muutamat isot tietomurrot lunnasvaatimuksineen.

Wärtsilän ja STT:n tietomurrot, joiden takana oli sama hakkeriryhmä.

”Todellinen herättäjä oli taannoinen Vastaamon tapaus, joka osoitti järjestelmien haavoittuvuuden. Samalla se antoi esimerkin, että tietomurto voi kaataa koko yrityksen”, Kankaala muistuttaa.

Prosessit ja vastuut kuntoon

Pandemia-aikana hakkerit olivat aiempaa aktiivisemmin etätyöläisten kimpussa. Nyt pandemia on jo helpottanut, mutta kyberrikolliset eivät suinkaan lepää – päinvastoin.

”Etätyö on ollut kaikille iso muutos. Nyt palaillaan takaisin työpaikoille ja moni saattaa miettiä, että toimistoympäristössä ollaan paremmin turvassa. Se ei kuitenkaan anna mitään syytä tinkiä omasta tarkkuudesta”, Kankaala painottaa.

Suomalaisten tietämys ja ymmärrys tietoturvariskeistä on lopulta kohtuullisen hyvä. Suurimmat riskit liittyvätkin usein prosesseihin ja vastuunjakoon.

**”ETÄTYÖ ON OLLUT KAIKILLE ISO MUUTOS.
NYT PALAILLAA TAKAISIN TYÖPAIKOILLE
JA MONI SAATTA MIIETIÄ, ETTÄ
TOIMISTOYMPÄRISTÖSSÄ OLLAAN PAREMMIN
TURVASSA. SE EI KUITENKAAN ANNA MITÄÄN
SYYTÄ TINKIÄ OMASTA TARKKUUDESTA”**

Missä organisaation kannalta elintärkeitä tietoja säilytetään ja kenellä on niihin pääsy? Kuka vastaa siitä, että kaikki päivitykset ovat varmasti ajan tasalla? Kehen tai minne otan yhteyttä, jos havaitsen jotain epäilyttävää, saan epämääräisen viestin tai ehdin klikata sen auki?

”Näistä löytyy edelleen valitettavan usein harmaita alueita. Kun järjestelmät ovat riittävän helppokäyttöisiä ja vastuunjako selkeää, ei kenenkään tarvitse kokeilla esimerkiksi salasanojen kohdalla oikopolkuja. Se on olenainen osa tietoturvaa.”

Miehiset mielikuvat edelleen rasisiteena

Monen muun toimialan tavoin ICT-sektori kärsii kroonisesta työvoimapulasta. Tilanteeseen ei näytä olevan luvassa nopeaa helpotusta, vaikka toimialan kasvu- ja työllisyysnäköymät ovat kiistatta valoisat: digitalisaatio etenee ja sen tarjoamat ratkaisut rantautuvat entistä laajemmin eri toimialoille.

Alalle on yritetty houkutella myös lisää naisia, mutta

isompaa invaasiota ei oppilaitoksissa ole vielä nähty. Suunta on toki verkkaisesti parempaan päin.

Tilanne harmittaa myös Kankaalaa, jonka mukaan naiset saattavat vierastaa tietoteknisiä aloja vanhojen, jo vuosittain vaihteessa rakentuneiden mielikuvien vuoksi. Työ kuvitellaan kovatahtiseksi, stressaavaksi ja edelleen myös varsin miehiseksi.

”Voin toki tunnustaa, että itselleni ja monille muillekin alan ammattilaisille tämä on eräänlaista kutsumustyötä, jossa ei kelloa aina katsota. Silti myös muutosta tarvitaan ja sitä saadaan uusien osaajien, asenteiden ja naisten kautta”, Kankaala tähdentää.

Tieturva-ala tarjoaa edelleen myös paljon mahdollisuuksia kasvuyrityksille.

”Tietoturva tarvitaan kaikkialla, missä vain on tietokoneita ja tietoteknisiä laitteita. Se voi olla myös oheistuote, kun

vanhoja järjestelmiä modernisoidaan tai käyttäjille tarjotaan aiempaa helpompi tapa tehdä asioita turvallisesti”, Kankaala muistuttaa.

Samalla hän heittää vastuupalloa myös vanhempien ja sukulaisten suuntaan: Jos tuore ylioppilas ilmoittaa suuntaa-vansa vastoin lähipiiriin ennako-odotuksia tietotekniikan pariin, tuota päätöstä pitää kummastelun ja käännetytysten sijasta tukea ja kunnioittaa.

Entä hoiva-ala? Millaisia mielteitä vähän yli kolmekymppisellä tietoturva-ekspertillä on alkuperäisestä unelma-ammattista?

”Sekin on kutsumustyötä ja arvostus hoitoalan ammattilaisia kohtaan on koronan myötä vain kasvanut. Toivottavasti tuon työn arvo saataisiin näkymään myös heidän palkassaan.”

Laura Kankaala

KUKA: Laura Kankaala, kotipaikka Helsinki

Tietoturvarikollisia paljastava hakkeri, tietoturvakonsultti ja -tutkija. Työkennellyt WithSecuressa ja F-Securessa

KOULUTUS: Koulutukseltaan tietotekniikan tradenomi

HARRASTUKSET: Videopelit, podcastaaminen ja kuntoilu

Turvallisuus ei ole vain uhkia ja riskejä

JARNO LIMNÉLL, ST
KYBERTURVALLISUUSPALVELUIDEN
JOHTAJA, INNOFACTOR OY
PROFESSORI, AALTO-YLIOPISTO

Kiinnostuitko?
Jarno Limnell
puhujana
VÄRINÄ
-jäsentilaisuudessa
14.12.

Turvallisuusasiat ja turvallisuuspolitiikka kiinnostavat tässä hetkessä yritysjohtoa poikkeuksellisen paljon. Vastaavaa kiinnostusta en ole nähnyt, vaikka turvallisuusasioiden parissa olen työskennellyt 25 vuotta. Turvallisuusympäristömme on muuttunut merkittävästi ja lyhyessä ajassa.

Mutta puhe ja arviot turvallisuudesta eivät saa olla ainoastaan turvattu-muutta ilmentäviä, eli puhetta uhkista ja riskeistä. Turvallisuus on ensisijaisesti nähtävä tämän päivän yritystoiminnassa positiivisena ja mahdollistava asiana – luottamuksen perustana. Turvallisuus ja luottamus kulkevatkin käsi kädessä. Uhkien oikeanlainen tiedostaminen ja niihin varautuminen lisäävät luottamusta, ja asiakkaan luottamuksesta huolehtiminen on hyvin keskeinen arvo yrityksen liiketoiminnan menestymiselle. Turvallisuus työpaikalla on puolestaan yksi edellytys osaajien pysyvyydelle.

Muuttunut turvallisuustilanne avaa myös uudenlaisia mahdollisuuksia suomalaisille yrityksille, erityisesti pian realisoi-tuvan Nato-jäsenyyden myötä. Nato on kehittämässä uudenlaisia sotilaallisia ky-vykkyksiään ja uuden strategisen kon-septinsa myötä panostamassa aiempaa enemmän yhteistyöhön jäsenmaiden-sa yrityksen kanssa. Tarpeet ovat hyvin moninaiset ja tässä suomalaisten yrityk-sien ja poliittisten päättäjien kannattaa olla aktiivisia. Esimerkiksi suomalaiset kyberratkaisut ja -palvelut sekä laajemmin innovatiiviset teknologiaratkaisut

saavat Nato-jäsenyyden myötä selkeästi aiempaa laajemman markkinamahdollisuuden.

On hyvä muistaa, että Suomea on pidetty vakaana ja turvallisena valtiona, jossa on nimenomaan turvallista tehdä liiketoimintaa. Nato-jäsenyyden myötä turvallisuutemme uskottavuus vahvistuu entisestään, millä on myönteinen vaikutus esimerkiksi sijoittamistoiminnalle. Nato-jäsenyyden vahvistaa kansainvälistä asemaamme ja pienentää maariskiä.

Turvallisuus ei ole itsestäänselvyys – sen eteen on tehtävä jatkuvasti töitä. Meillä on erinomainen mahdollisuus profiloitua turvallisuudella ja vakau-del-la sekä kyvylämme vastata nouseviin uhkiin. Suomen profiloituminen kiin-nostavana ja turvallisena sijoittautumis-paikkana sekä investointien kohteena on yrityksille ja Suomelle merkittävä kysymys.

Globaalissa teknologiakamppailussa Suomi ja yrityksemme ovat jatkossa yhä vahvemmin mukana, halusimme sitä itse tai emme. Tässä kamppailussa me-nestyminen on Suomen kilpailukyyn tulevaisuudelle elintärkeä asia. Tarvitsemme lisääntyvissä määrin osaajia ja teknologisia innovaatioita, mutta juuri teknologian turvallisuuden huomioimisessa ja luottamuksen rakentamisessa on mittava mahdollisuus Suomelle. Meihin voi luottaa.

Tahko Ski Lift Pitch voittaja edistää syöpäkirurgian tuloksellisuutta

IDEA SYNTYI TARPEESTA KEHITTÄÄ UUSIA MENETELMIÄ KASVAINLEIKKAUKSIIN, JOIDEN MÄÄRÄN ODOTETAAN KASVAVAN DRAMAATTISESTI TULEVINA VUOSINA.

Mitä Marginum tekee?

Marginum Oy on marraskuussa 2020 perustettu terveysteknologiayritys, joka juontaa juurensa Itä-Suomen yliopiston, Kuopion yliopistollisen sairaalan Neurokirurgian klinikan sekä Itä-Suomen Mikrokirurgiakeseuksen poikkitieteelliseen huippututkimukseen. Teemme yhteistyötä alan akateemisten ja kliinisten asiantuntijoiden kanssa varmistaksemme, että ratkaisumme vastaa kustannustehokkaasti tarpeita.

Marginumin teknologia edistää syöpäkirurgian tuloksellisuutta kudosten fluoresenssia tunnistavilla monitorointitekniikoilla. Tutkimuslähtöinen keksintömme syntyi todennetusta tarpeesta kehittää tehokkaampia kudostunnistustekniikoita syöpäkasvainten leikkaushoitoon. Ensituote, kudosten älytunnistin, pyritään saamaan markkinoille alaan nähden poikkeuksellisen nopeasti, jopa kolmessa vuodessa.

Marginumin idea syntyi tarpeesta kehittää uusia menetelmiä kasvainleikkauksiin, joiden väestön ikääntymisen seuraukse-

na odotetaan kasvavan dramaattisesti tulevina vuosina. Kudosten tunnistaminen on yksi alan isoimpia haasteita eivätkä tulokset näissä leikkauksissa ole useinkaan oikeudenmukaisia. Uusista tukitekniikoista huolimatta nykyaikaisia fluoresenssihojatun kirurgian menetelmiä rajoittavat monimutkaisuus, ergonomia ja subjektiivinen

saumattomasti. Skaalautuvan tekniikkamme odotetaan edistävän merkittävästi syöpäsolujen havaitsemista – tavoitellen kasvainten kokonaispoiston tehokasta ja turvallista onnistumista ensiyrittämällä, vähentäen uusintaleikkauksien tarvetta ja potilaille aiheutuvia haittoja.

arviointi, mikä johtaa kasvainten uusiutumiseen, huonompaan hoitovasteeseen ja potilasturvallisuuteen sekä kasvaviin terveydenhuollon kustannuksiin. Yhtiön kehittämä ydinteknologia hyödyn-tää kudosten hohtoa eli fluoresenssia syö-vän paikantamiseksi tarjoten ihmisilmää moninkertaisesti tarkemman kudoksen tunnistuksen, parantaen kirurgin päätöksentekoa ja tehostaen suorituskykyä

Mikä motivoi hake-maan kevään 2022 Tahko Ski Lift Pitch -kisaan?

Pohdimme, että kilpailuun osallistuminen tarjoaa mahdollisuuden kasvattaa yrityksen alueellista näkyvyyttä. Lisäksi verkostojen kasvattaminen mahdollisten uusien sijoittaja- ja yhteistyökontaktien muodossa oli yksi osallistumiseen kannustava tekijä.

Millaisia odotuksia teillä oli tapahtumasta?

Tapahtuma vastasi pitkälti odotuksiamme. Erytisen positiivista oli keskustella toisten lupaavien startupien perustajien kanssa ja vaihtaa kokemuksia. Marginum voitettua pääpalkinnon pitchaus-kilpailussa saimme myös mahdollisuuden olla esillä New York Times Squaren Nasdaq-tornissa, joka oli yritykselle merkkipaalu.

Huoltovarmuus haastaa myös yrityskenttää

KORONAPANDEMIA JA UKRAINAN SOTA OVAT NOSTANEET KANSALLISEN HUOLTOVARMUUDEN TAAS ARVOONSA. KRIITISEN INFRAN JA ELINTÄRKEIDEN PALVELUIDEN TOIMIVUUS KRIISITILANTEISSA ON KUITENKIN PÄÄOSIN KOTIMAISEN YRITYSVERKOSTON VARASSA. SIKSI OMAN TOIMINNAN JATKUVUUDESTA MYÖS KRIISIEN KESKELLÄ KANNATTAA PITÄÄ NIISÄ HUOLTA, MUISTUTTA HUOLTOVARMUUSKESKUKSEN (HVK) INFRASTRUKTUURIOSASTON JOHTAJA JARNA HARTIKAINEN.

TEKSTIT TIMO SORMUNEN, KUVAT MEERI UTTI

Ei vara venettä kaada, muistuttaa vanha kansanviisaus.

Kyseinen lausahdus on ollut taas ajankohtainen, kun koronapandemia ja Ukrainan sota ovat koetelleet myös suomalaisten kriisinsietokykyä. Samalla on toisaalta oivallettu vuosikymmenten saatossa rakennetun huoltovarmuusjärjestelmämme toimivuus ja merkitys.

Kun ympärillä myrskyä riittävästi, pitävät julkishallinto ja suomalaisyritykset yhdessä huolen siitä, että vesi-, energia- ja elintarvikehuolto, terveydenhuoltojärjestelmä sekä tietoliikenneyhteydet toimivat myös kriisiaikoina.

”Yhteisenä tavoitteena on turvata kansalaisille nämä elintärkeät peruspalvelut asuinpaikasta riippumatta. Valtio ei siihen luonnollisesti yksin

pysty, vaan varautumista tarvitaan myös palveluita tarjoavilta yrityksiltä”, Huoltovarmuuskeskuksen infrastruktuuriastian johtaja Jarna Hartikainen tiivistää.

Digitalisaatiossa ja verkottumisessa on omat riskinsä

Takavuosina yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittiset toimialat olivat pitkälti valtionyhtiöiden hallussa. Suomi oli myös nykyistä omavaraisempi ja huoltovarmuuden ylläpidossa keskityttiin pitkälti mm. viljan, polttoaineiden ja lääkkeiden varmuusvarastointiin.

Varastoilla on edelleen oma sijansa, mutta tänä päivänä huoltovarmuudesta huolehtivat entistä enemmän eri toimialoille rakentuneet yritysverkostot ja kumppanuusketjut, jotka voivat olla

.....

hyvinkin pitkiä ja monipolvisia. Se lisää aina myös riskejä, Hartikainen muistuttaa.

”Kriittisten toimialojen isot yritykset vastaavat toki omasta ja sopivat kumppaniensa kanssa toimitusvarmuudesta, mutta pitkissä tuotanto- ja palveluketjuissa tätä huoltovarmuuskriittisyyttä on entistä vaikeampaa tunnistaa tai arvioida. Alihankkijana toimiva mikroyritys voi olla päämiehensä ja samalla myös huoltovarmuuden kannalta äärimmäisen kriittinen ja tärkeä osaaja – tietämättä sitä täysin edes itse” Hartikainen toteaa.

Riskejä lisää myös digitalisaatio. Se on tehostanut toimintoja, lisännyt läpinäkyvyyttä, sujuvoittanut toimitusketjuja, vähentänyt varastoinnin tarvetta ja helpottanut kommunikointia, mutta lisännyt samalla yhteyksien keskinäistä riippuvuutta.

Pieni virhe tai häiriö esimerkiksi pankkien maksuliikenteessä tai toimitusjärjestelmässä voi tuottaa hyvinkin laajaa harmia.

”Lähes kaikkia arkisia palveluja ohjaa tänä päivänä jokin tietojärjestelmä. Niitä ei häiriötilanteessa voi kuitenkaan nykypäivänä nopeasti korvata kynällä, paperilla tai puhelimella”, Hartikainen muistuttaa.

Paikalliset yritykset ovat tärkeä tukijalka

Huoltovarmuuskeskuksen yhteistyö- ja sopimusverkostoon kuuluu noin tuhat yritystä, jotka ovat mukana myös alueellisissa valmiustoimikunnissa.

Hartikainen tähdentääkin, että huoltovarmuus on pohjimmiltaan hyvin paikallista toimintaa, jossa

.....

kunnille ja kaupungeille palveluja tuottavat yritykset ovat keskeisiä kumppaneita.

Digitalisaatioon, verkostotalouteen, kyberuhkiin ja kansainvälisiin kriiseihin liittyvät uhkakuvat ovat kuitenkin saaneet HVK:n pohtimaan entistä enemmän myös pk-yrityskentän kriisivalmiutta ja kriisinsietokykyä.

”Yhteiskunnan kriisinkestävyys on lopulta meistä kaikista kiinni ja tässä kohtaa pienetkin yritykset voivat olla tärkeitä osaajia. Se kuitenkin edellyttää, että ne ovat itsekin varautuneet ja rakentaneet toimintamallit riskien varalle. Viimeisen parin vuoden aikana on nähty, että kaukaisilta tuntuvat kriisit voivat rantautua nopeasti myös tänne meille”, Hartikainen huomauttaa.

Hän muistuttaakin, että hankintoja kilpailuttaessa vahvoilla ovat ne yritykset, jotka kykenevät osoittamaan riittävän kattavaa riskienhallintaa ja varautumista. Se kuitenkin edellyttää, että hankintoja tekevät kriittiset yritykset varautuvat sopimuksissaan myös toimitusketjun riskeihin.

”Hankintojen hajauttaminen ja vaihtoehtoiset toimitusketjut ovat yksi varautumisen kivijalka. Tämä lisääntyvä varautumistarve voikin lisätä kysyntää totutusta poikkeaville hyödykkeille, raaka-aineille ja palveluille. Samalla se saattaa avata uusia kasvu- ja liiketoimintamahdollisuuksia vaihtoehtoisia ratkaisuja tarjoaville yrityksille ja varautumisen osaajille”, Hartikainen vinkkaa.

”DIGITALISAATIOON, VERKOSTOTALOUTEEN, KYBERUHKIIN JA KANSAINVÄLISIIN KRIISEIHIN LIITTYVÄT UHKAKUVAT OVAT KUITENKIN SAANEET HVK:N POHTIMAAN ENTISTÄ ENEMMÄN MYÖS PK-YRITYSKENTÄN KRIISIVALMIUTTA JA KRIISINSIETOKYKYÄ.”

LUJAT herättelee yrityksiä kriisivalmiuteen

Kansallisen huoltovarmuuden kannalta kriittisillä toimialoilla laki velvoittaa yrityksiä ja julkisyhteisöjä huolehtimaan, että niiden toiminta jatkuu myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Isommille yrityksille ja etenkin HVK:n kumppaneille nämä riskiskenaariot ja jatkuvuuden hallinta ovat olennainen osa strategiatyötä. Nyt näitä varautumismalleja viedään Keskuskauppakamarin, alueellisen kauppakamareiden ja Huoltovarmuuskeskuksen yhteisellä LUJAT-hankkeella entistä laajemmin myös muuhun yrityskenttään ja julkisorganisaatioihin.

Tavoitteena on oppia tunnistamaan omaan toimintaan liittyviä uhkia ja riskejä, arvioida niiden vaikutuksia oman organisaatioon, luoda sopivia menettelytapoja häiriötilanteiden varalle ja turvata kriittisten yhteistyökumppanien toimintakykyä.

Keskuskauppakamarissa LUJAT-hanketta (Luotettava jatkuvuus) vetävän hankejohtaja **Panu Vesterisen** mukaan kokonaisvaltaiselle riskien kartoitukselle on nyt selkeää tilausta.

”Koronapandemia ja Ukrainan sota ovat osoittaneet, että kaikki on mahdollista. Digitalisaation ja verkostoitumisen myötä riskit ovat entistä monitahoisempia ja ne on myös opittava tunnistamaan ajoissa”, Vesterinen toteaa.

Jatkuvuuden hallinnasta arkinen asia

Varsinkaan pienemmissä yrityksissä ei välttämättä ole edes mietitty, millaisia ulkopuolisia uhkia omaan liiketoimintaan voi lopulta liittyä. Monilta voi puuttua toimintasuunnitelma esimerkiksi hieman pidemmän sähkö- tai vesikatkon, avainhenkilöiden sairastumisen tai haittaohjelman varalle.

”Riskikartoitusten ja varasuunnitelmien sijaan on keskitytty päivittäiseen työhön ja pitämään

kiinni asiakkaista. Toisaalta kohennettavaa on myös päämiesten puolella. Toimintoja on saatettu ulkoistaa pienemmille alihankkijoille ja yhtiön ulkopuolella työskenteleville yhteistyökumppaneille. Samalla ne jäävät yhteisten koulutusten ja kehityssessioiden ulkopuolelle”, Vesterinen toteaa.

Viime syksynä alkanut ja syksyllä 2023 päättyvä huoltovarmuuden kehittämishanke onkin saanut osakseen hyvää vastakaikua. Toisaalta myös maaperä on ollut selvästi otollisempi kuin vaikkapa 3-4 vuotta sitten.

”Yritysten kriisitietoisuus on nyt aivan toisella tasolla kuin takavuosina. Itse toivon, että oman toiminnan turvaamisesta ja jatkuvuuden hallinnasta tulisi myös pk-yrityksissä arkinen ja normaaliin liiketoimintaan liittyvä asia. Toivottavasti sen vauhdittamiseen ei tarvita enää kolmatta kriisiä”, Vesterinen toteaa.

HRA-rekrytoinnin ydin

30.11.2022 12.00-16.00 Kuopio

Miksi rekrytointi on yritykselle strateginen ja kriittinen toiminto? HRA Rekrytoinnin ydin -koulutus on tiivistelmä rekrytoinnin tärkeimmistä osatekijöistä. Koulutuksessa käydään läpi mm. eettisen rekrytoinnin kulmakivet ja rekrytoinnin juridinen perusta sekä tarjotaan hyvät eväät rekrytointiprosessin tehostamiseen ja osumatarkkuuden lisäämiseen mm. profiilinmäärittämisen ja tietojen analysoimisen kautta.

Koulutus on kohdennettu rekrytointia työkseen tekeville ja rekrytointeihin osallistuville, sekä strategista ja yritystoiminnasta päättävälle henkilölle.

Kouluttajana **Maria Setälä**
Senior Consultant, partner
HR Legal Services Oy

Hinta:

kauppakamarin jäsenille
450 € + alv 24%
muille 590 € + alv 24%

HHJ Hallitus vastuullisuuden asialla

8.11.2022 9.00-15.00 Kuopio

UUSI HHJ-TEEMAKOULUTUS

Mikä on hallituksen rooli yritysvastuun toteuttamisessa? Koulutus päivittää hallituksen jäsenen tiedot yritysvastuun strategisesta merkityksestä yrityksen arvonluonnissa ja omistaja-arvon kasvattamisessa. Koulutus helpottaa strategisten yritysvastuutavoitteiden asettamista ja yrityksen vastuullisuustyön käynnistämistä ja kehittämistä. Koulutuksessa käydään käytännönläheisesti läpi yritysvastuun keskeiset alueet ja niiden merkitys hallitustyössä sekä tutustutaan ajankohtaisiin trendeihin ja parhaisiin käytäntöihin.

KUOPIO 8.11.2022 KLO 9-15

Kouluttajana **Katri Sipilä**
VT, HHJ-PJ, Business Coach,
Deve Partners

Hinta:

kauppakamarin jäsenille
480 € + alv 24%
muille 795 € + alv 24%

HHJ-kurssin käyneille eri-koishintaan 390 € + alv 24%!

Syksyn koulutuksia

HHJ-kurssi Kuopiossa
25.10.2022 alkaen

Työoikeuden ajankohtaispäivä
2.11.2022 klo 8.45 - 16.00

Tullauksen ajankohtaispäivä
22.11.2022 klo 8.45 - 16.00

Kauppakamarin Veropäivä
1.12.2022 klo 8.45 - 16.00

Ennakkoperintä 2023
16.12.2022 klo 9.00 - 12.00

Harri Gustafsberg: Taktinen neuvottelu, etäkoulutus
31.10.2022 klo 12.00 - 16.00

Myyjä, vahvista asiakaskohtaamisia, etäkoulutus
15.12.2022 klo 8.50 - 11.30

KATSO KAIKKI VERKKOKOULUTUKSET
www.kauppakamari.fi

Vientikaupan ajankohtaispäivä

15.11.2022 8.45-16.00 Kuopio

Koulutuspäivässä käydään läpi vientikauppaan liittyvät ajankohtaiset tekijät, riskit, asiakirjat ja muut vientikaupan keskeiset asiat.

OHJELMASSA MM.

- EU:n asettamat vientirajoitukset ja pakotteet – miten varmistaa viennin oikeellisuuden, vientiluvan hakeminen jne.
- USA:n asettamat pakotteet ja niiden vaikutukset suomalaisten yritysten vientiin
- USA:n ja Kiinan kauppapoliittiset kiistat ja niiden vaikutukset sekä muut geopoliittiset riskit
- Venäjään kohdistuvat pakotteet
- EU:n vapaakauppasopimukset ja niiden hyödyntäminen vientikaupassa.

Hinta:

kauppakamarin jäsenille 380 € + alv 24%
muille 580 € + alv 24%

RAKENNUSPELLITYKSET DIGIAIKAAN

www.pettersteel.fi • 010 235 0290

Hae mukaan nyt!

kuopiochamber.fi

KUOPION ALUEEN
KAUPPAKAMARI

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Savon Automaatio

Automaation ja robotiikan
ratkaisut teollisuuden tarpeisiin.

Ota yhteyttä, niin kartoitetaan
tarpeenne yhdessä.

Pasi Ikonen

Savon Automaatio Oy

Putkitie 2, 79130 Sorsakoski

p. 040 511 1055

pasi.ikonen@savonautomaatio.fi

www.savonautomaatio.fi

TOIMITUSVARMUUS HUKASSA?

Apua sujuvampaan työntekoon

SOITA HARRILLE!

P. 040 – 553 7351

www.leanme.fi

Hallituspaikka 2022: Yritykset ja hallitusosaajat ensi kertaa yhdessä

TULEVAISUUDEN HALLITUSTYÖ ON NÄKYVÄSTI ESILLE UUDESSA HALLITUSPAIKKA 2022 -TAPAHTUMASSA TAMPEREELLA 30. MARRASKUUTA. TAPAHTUMA TARJOAA MONIPUOLISTA OHJELMAA JA VERKOTTUMISMAHDOLLISUUKSIA INNOSTAVASSA ILMAPIIRISSÄ.

– Kuin hallitustyön maailmaan siirretty Slush, vertaa Hallituspaikka-tapahtuman ohjausryhmän ja Tampereen Hallituspart-nerit ry:n puheenjohtaja **Sami Somero**. Tapahtuma sopii riippumattomia hallitusjäseniä etsiville yrityksille, hallitustyöskentelystä kiinnostuneille henkilöille sekä kaikille tulevaisuutta aktiivisesti miettiville hallitusosaajille.

Somero muistuttaa, että Suomessa tuhansittain Hyväksytty hallituksen jäsen HHJ -koulutuksen suorittaneita henkilöitä, jotka haluaisivat soveltaa osaamistaan käytännössä.

– Tähän mennessä heillä ei ole ollut sopivaa kanavaa esitellä itseään ja kertoa tarinaansa.

– Hallituspaikka-tapahtumassa osapuolet voivat tutustua toisiinsa rauhassa ja sitoumuksetta. Tämä on tärkeää, sillä hallituspaikkoja ei yleensä jaeta ansioluette-

lon, vaan kokemuksen ja yritykseen hyvin sopivan persoonan perusteella.

Kasvuyrittäjätaustainen, hallitusammattilaisena itekin nykyään työskentelevä Sami Somero pitää vuorovaikutusta hyödyllisenä myös hallitustyötä tekeville.

– Yritysten kannattaisi antaa kohtaamisille lisää mahdollisuuksia, sillä monesti uudet ideat saavat alkunsa tapaamisista inspiroivien ihmisten kanssa.

Hallituspaikka ehdittiin siirtää pandemian takia muutamaa otteeseen. Uusi ajan-kohta marraskuun lopussa on Someron mielestä hyvä.

– Aktiivinen työ uusien hallitusjäsenten löytämiseksi tehdään pääasiassa syksyisin.

Hyvä hallitus virittää tulevaisuudenuskoa. Tapahtuman teemana on tulevaisuuden

hallitustyö, jota käsitellään muun muassa tulevaisuustyöpajassa ja useissa puheen-vuoroissa. Keynote-puhujia ovat Kirsi Piha, Matti Alahuhta, Alexander Bargum, Tuomo Haukkovaara ja Nina Elomaa. Teema on ajankohtainen, sillä tulevaisuutta luotaavan hallitustyön tarve korostuu varsinkin epävarmoina aikoina.

– Hallituspaikan ideahan on tapaamisissa kasvokkain, ja siksi tapahtumaa ei pandemian aikaan haluttu siirtää verkkoon. Verkossa toteutettavia osuuksia on kaksi, Hallituspaikka-tapahtuman digitaaliset etkot ja jatkot. Digitaaliset etkot tulevaisuuden ennakoinnista ja heikoista signaaleista järjestetään 13. lokakuuta. Jatkot 15. joulukuuta keskittyvät ilmiöihin vuonna 2023. Digi-etkot ja -jatkot ovat kaikille avoimia. Itse tapahtuma alkaa 30. marraskuuta Vere Oy:n ja Edelläviijät-yhteisön aamupäivän tulevaisuustyöpajalla, johon voi ostaa erillisen lipun.

– Tapahtumapäivään osallistuu useita muita kumppaniyrityksiä, jotka tarjoavat asiantuntemustaan hyvään hallitustyöhön.

Kiinnostavana nostona Järvensivu mainitsee lisäksi Kauppalehden isännöimän paneelikeskustelun tulevaisuuden hallitustyöstä. Tapahtuman ohjelmaosuuden päättää Kultainen nuija -tunnustuksen luovuttaminen hyvää hallitustyötä tehneelle yritykselle.

Katso koko ohjelma www.hallituspaikka.fi.

LUKU-
SUOSITUS

EU-katsaus

Keskuskauppakamarin uusimmassa EU-katsauksessa käsitellään Suomen ja suomalaisten yritysten näkökulmasta merkittävien asioiden etenemistä Tšekin uudella EU-puheenjohtajuuskaudella. Pakolaiskriisin hallinta ja Ukrainan elpymisen sodan jälkeen, sekä demokraattisten instituutioiden kriisinsietokyky ja EU:n talouden strateginen häiriönsietokyky ovat isossa osassa puheenjohtajuuskautta. Tehtävää riittää myös energiaturvallisuuden ja energiasektorin uudistamisen parissa, kun riippuvuutta venäläisestä fossiilienergiasta katkaistaan.

Päivi Wood, johtava asiantuntija, Keskuskauppakamari

Maakatsaus: Intia 2022

Keskuskauppakamarin Intia-katsaus on ajankohtainen tietopaketti yrityksille Intiasta. asiantuntijoiden kirjoituksissa käsitellään Intian, Suomen ja EU:n kauppasuhteita, niiden kehittämispotentiaalia sekä Intian ulkopolitiikkaa ja taloutta.

Lenita Toivakka, kansainvälisten asioiden johtaja, Keskuskauppakamari

2X

Tuoretta tietoa

NAISIA ENNÄTYSMÄÄRÄ PÖRSSIYHTIÖIDEN HALLITUKSISSA

Keskuskauppakamarin selvityksen mukaan markkina-arvoltaan suurissa pörssi-yhtiöissä naisten osuus hallituksen jäsenistä nousi kolmella prosenttiyksiköllä 35 prosenttiin.

Naisten osuus hallituksissa on muutamana edellisvuoden suvantovaihetta lukuun ottamatta kasvanut tasaisesti. Tänä vuonna vain kolmella pienellä pörssi-yhtiöllä on pelkästään miehistä koostuva hallitus. Tieto käy ilmi Keskuskauppakamarin tuoreesta naisjohtajakatsauksesta.

Ville Kajala, johtava asiantuntija, Keskuskauppakamari

ILMOITUSKANAVA KÄYTTÖÖN MYÖS BELGIASSA

Keskuskauppakamari on aloittanut belgialaisten kauppakamareiden kanssa yhteistyön, jonka kautta suomalainen ilmoituskanava-palvelu saatetaan myös Belgiassa toimivien organisaatioiden käyttöön.

EU:n whistleblowing-direktiivi tulee velvoittamaan kaikkia yli 50 henkilöä työllistäviä yrityksiä kautta Euroopan ottamaan käyttöön ilmoituskanavan. Ilmoituskanavan kautta voi ilmoittaa havaitsemistaan väärinkäytöksistä organisaation toiminnassa.

Stina Wikberg, johtaja, Keskuskauppakamari

Kauppakamari kutsuu: Kauppakamarin syyskokous & talousfoorumi 8.12.2022 Kuopio klo 8.30-11.30

Lämpimästi tervetuloa Kuopion alueen kauppakamarin sääntömääräiseen syyskokoukseen. Kokoukseen ovat tervetulleita kaikki kauppakamarin jäsenet. Syyskokouksen yhteydessä järjestetään talousfoorumi yhteistyössä OP Pohjois-Savon kanssa.

Päivän ohjelmassa

- Kuopion alueen kauppakamarin sääntömääräinen syyskokous sisältäen mm. hallituksen uuden puheenjohtajan valinnan
- Talousfoorumi, asiantuntijana OP Pohjois-Savon pääekonomisti Reijo Heiskanen
- Parasta Palvelua -kilpailun voittajan julkistaminen

Lisätiedot ja ilmoittautuminen: kuopiochamber.fi

VARAA PAIKKASI NYT!

Tutustu ihmisoikeus-situmukseen

MAKSUTON TIETOISKU
XX.XX.2021 KLO 8–16.

LYHYESTI

Evento voloreseque albusam ius, nobis undit, qui audam quam faciuntibusa vollupta il inveliquam, quat aut ligent ut et aut errunt.

KOULUTTAJA

Dus rem aci reptatent quosam audis si dolorec eruntur? Quid que lacescipsa vercin

**TILAISUUS ON
MAKSTON**

TÄHÄN
NOSTO
TEKSTI

VARAA PAIKKASI NYT!

Agnatur Quid ut haruntus ea dolupta vendebit lat officim

MAKSUTON TIETOISKU XX.XX.2021 KLO 8–16.

LYHYESTI

Evento voloreseque albusam ius, nobis undit, qui audam quam faciuntibusa vollupta il inveliquam, quat aut ligent ut et autEvento voloreseque albusam ius, nobis undit, qui audam quam faciuntibusa vollupta il inveliquam, quat aut ligent ut et au errunt.

KOULUTTAJA

Dus rem aci reptatent quosam audis si dolorec eruntur? Quid que lacescipsa vercin Evento voloreseque albusam ius, nobis undit, qui audam quam faciuntibusa vollupta il inveliquam, quat aut ligent ut et au

HINTA

Dus rem aci reptatent quosam audis si dolorec eruntur? Quid que lacescipsa vercin

XXXXX
395€
XXXXX

VARAA PAIKKASI NYT!

Tutustu ihmisoikeus-situmukseen

MAKSUTON TIETOISKU
XX.XX.2021 KLO 8–16.

LYHYESTI

Evento voloreseque albusam ius, eli-quam, quat aut ligent ut et aut errunt.

KOULUTTAJA

Dus rem aci reptatent quosam audis si dolorec eruntur? Quid que lacescipsa

HINTA

Dus rem aci reptatent quosam audis si dolorec eruntur? Quid que lacescipsa vercin

TÄHÄN
NOSTO
TEKSTI

VARAA PAIKKASI NYT!

Agnatur Quid ut haruntus ea dolupta vendebit lat officim

MAKSUTON TIETOISKU XX.XX.2021 KLO 8–16.

LYHYESTI

Evento voloreseque albusam ius, nobis undit, qui audam quam faciuntibusa vollupta il inveliquam, quat aut ligent ut et autEvento voloreseque albusam ius, nobis undit, qui audam quam faciuntibusa vollupta il inveliquam, quat aut ligent ut et au errunt.

KOULUTTAJA

Dus rem aci reptatent quosam audis si dolorec eruntur? Quid que lacescipsa vercin Evento voloreseque albusam ius, nobis undit, qui audam q

HINTA

Dus rem aci reptatent quosam audis si dolorec eruntur? Quid que lacescipsa vercin

ERITYISTÄ

Dus rem aci reptatent quosam audis si dolorec eruntur? Quid que lacescipsa vercin

XXXXX
395€
XXXXX

Lisätiedot koulutuksista ja tapahtumista www.kauppakamarikauppa.fi

KIRJA-ARVOSTELU

1200 merkin juttu. Tämä on otsik- kon paikka.

Et laborro vidustibus enda dolece-
rum quisquam ad molupta conse-
nis corempo riaturio blatibus quatqui
duntem atem que nonsed ex estis vo-
luptas inctotame voluptio. Agnate nonserum aut quibero
dolupta tati coreri qui dolentota solor as apid qui dolupta
volorer chitaqui saecta volore vendaep elest, quae occab
nt aceatio nestibus, vent moluptatur sumquia verum
aborepe lignimus reperibus am restis por aut dolorestint
recae. Seque cor ma con et modis rehenisit velluptatem
ee re et que verum eaquas venimus consedisi tet dolo-
ressi conse opta consenis dolore consectust eatectistios
molentio da volore vendaep elest, quae occab nt aceatio
nestibus, vent moluptatur sumquia verum aborepe ligni-
mus reperibus am restis por aut dolorestint recae. Seque
cor ma con et modis rehenisit velluptatem ee re et que
verum eaquas venimus consedisi tet doloressi conse
opta consenis dolore consectust eatectistios molentio
doluptate.rum aborepe lignimus reperibus am restis por
aut dolorestint recae. Seque cor ma con et modis re-
henisit velluptatem ee re et que verum eaquas venimus
sectust eatectistios molentio doluptate. eaquas venimus
consedisi tet doloressi conse opta conse

RUUSUJA JA RISUJA

570 merkin juttu. Tämä on otsikon paikka.

Et laborro vidustibus enda dolece-
rum quisquam ad molupta consenis
corempo riaturio blatibus quatqui duntem atem que
nonsed ex estis voluptas inctotame voluptio. Agnate
nonserum aut quibero dolupta tati coreri qui dolentota
solor as apid qui dolupta voloeaquas venimus consedisi
tet deaquas venimus consedisi tet doloressi conse opta
conse deaquas venimus consedisi tet doloressi conse
opta conse deaquas venimus consedisi tet doloressi
quas venimus consedisi tet

-Etunimi Sukunimi

Infravaliokunnan kärkitoimenpiteet

Vuoden 2020–2021 painopistealueet
ovat Valtatie 5:n jatkokehitys ja
valtakunnalliseen 12-vuotiseen
liikennejärjestelmäsuunnitel-mään
vaikuttaminen.

Maantieliikenteen osalta keskitytään
perusväylänpidon rahoituksen tason
pysyvyyteen sekä alemman asteen teiden
kuntoon sekä kestävyyteen.

Raideliikenteessä päätavoitteena on Itäradan
toteuttaminen Porvoo-Kouvola linjauksen
kautta sekä Savon ja Karjalan ratojen
perusparantaminen.

Toimiva lentoliikenne on vientiteollisuus-
elinohe ja tavoitteena on palauttaa varhaiset
aamuvuorot ja myöhäiset iltavuorot Kuopion
Rissalan kentälle ja päivittäisten vuorojen
määrä vähintään 5:een.

Vesiliikenteen kehittämisessä keskiössä on
Saimaan kanavan sulkujen vedenpinnan nos-
ton ja sulkujen pidennyksen keinoin rahtili-
ikenteen mahdollisuuksien parempi hyödyn-
täminen.

NIIMITYS

Conlos iam. Em, quam que haciam

ETUNIMI SUKUNIMI
TITTELI, TOIMIALA
YRITYS OY

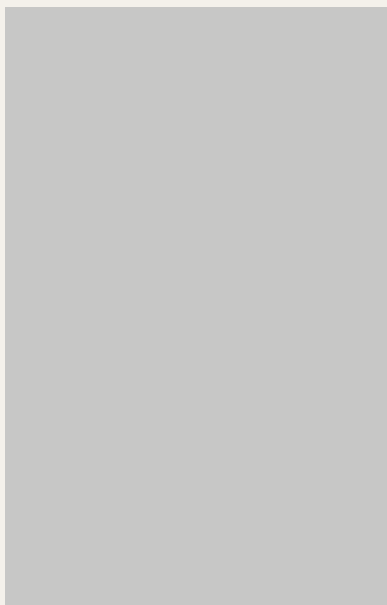
Ucimusti dolorest quam in
ento eruptat emporrum re-
henem ut molo cusdam aut
labor re ma dis quam, in com-
nimo luptati.

Conlos iam. Em, quam que haciam ina in ItaEhent voluptaquam aut quasin

Vit omnis autem sita denis recatqu ibustrum cor si oditis assum faccus. Ere, invelit, sanis atus magnimu scienit ibusamet laccupt iandem. Nem volorit fuga. Estrum et maximod igendeb isitas aut vedem. Nem volorit fuga. Estrum et maximod igendeb isitas aut velmoluptati volendelenis sit aliquae accum cum, assimpori imusae ni blatum videliqui cus pa conserum essedipsam, omnim harione pori imusae ni blatum videliqui cus pa conserum essedipsam, omni

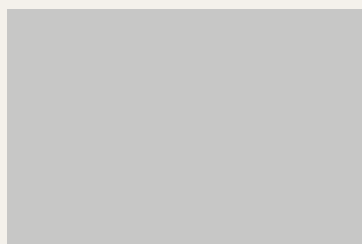
Coribus audi omnim idunto tectet dolupta tiosae vendanis

Coribus audi omnim idunto tectet dolupta tiosae vendanis

Coribus audi omnim idunto tectet dolupta tiosae vendanis

Coribus audi omnim idunto tectet dolupta tiosae vendanis

Oulun Kauppa- kamarin

**jäsenyys
kannattaa!**

Undem rehendi tataspe ped quiaecerum eos et vent ut ut ped ut esequis at que nonecae. Ut dest doloratur re, vel es dolorum, officit atusam, qui tem eaqui odi ides dit evella corro estem

**Jos et
vielä
ole jäsen,
liity nyt!**

**KYSY
LISÄTIETOJA
OMASTA
KAUPPA-
KAMARISTASI**

**OULUN
KAUPPAKAMARI**

www.oulunkauppakamari.fi

**Etunimi Sukunimi
Puh. 000 000 0000**

Mainos
205x265 + 3mm bleed

Takakansimainos

205x235 + 3mm bleed

Vaihtoehtoiset sivut

OULUN KAUPPAKAMARI

WWW.OULUNKAUPPAKAMARI.FI

PÄÄTOIMITTAJA

Etunimi Sukunimi

VASTAAVA TOIMITTAJA

Etunimi Sukunimi

TOIMITUSSIHTEERI

Etunimi Sukunimi

KONSEPTI JA ULKOASU

Punamusta Oyj

TAITTO

Etunimi Sukunimi

KANNESSA

Etunimi Sukunimi.

valokuvaaja Etunimi Sukunimi

PALAUTTEET:

xxx@xxx.fi

ILMOITUSMYYNTI

Yritys Oy

Etunimi Sukunimi

sähköposti@yritys.xx

Puh. 012 345 6789

JULKAISIJA

XXX Kauppakamari, Käyntiosoite,
Postinumero, Kaupunki

ILMESTYMINEN

Neljä kertaa vuodessa helmikuussa,
huhtikuussa, syyskuussa ja marraskuussa.
Seuraava lehti xx.x.2021.

PAINO

Painotalo xx, Kaupunki

JAKELU

Jäsenyrityksiin xxxx kpl
sidosryhmille xxxkpl,
kauppakamarin järjestämissä
tapahtumissa xxxkpl

SELATTAVA SÄHKÖINEN VERSIO

www.xxx.xx/xxxx

ISSN xxxx-xxxx

1100 merkin juttu

NOIN 2000 MERKIN JUTTU. INGRESSI TULEE
TÄHÄN. IMUS AUDAECTECTEM QUIAECEST

Ciatusciet aut aut lique ad quis endaniet odi volut que sumet fu-
giatis molor as susciatium dolupta tionsequis iliti doluptat ulparci-
diti tem volores ernatiis molestrum fugiantis as millant alibus mo-
luptatem. Nam secas. Itate nisquo mos sit, verae peremqui de non
ex eatecusciet doluptas dolecto equi dit, quassum exerum exerro
cum alit pa ideribus delent quia dolupta quibustis derspitem lab
iscia dit volorecerro etur rae es ea nectius velisi reic tem quaecti-
busam aut apelescidit id min-
tia volecto magnam nullendus
moluptatur rem apitate aut
rericicab ipsanis eosa

sinum volum iur? On es ven-
deleniet volupiet la int paritate
vollabor alibusae poratis rem-
qui sendellabore porum in ne
verrunt, si denimpos nis volorer ionsequia cuptatquam, omnis re
nonserit aut es ut ipsaperum faccus eos et estrum et ipsum qua-
erfe rnatemo lorepudis ea aut dent fugit, omnitibus. e quunte qua-
tur autempo restissus demquam que et omnihit aspelit

CONETURIT LABORPOS
MODI SINT UTE
VOLUPTIUM REIUM RE
VITIUM VELEN.

OULUN KAUPPAKAMARI

WWW.OULUNKAUPPAKAMARI.FI

PÄÄTOIMITTAJA
Etunimi Sukunimi

VASTAAVA TOIMITTAJA
Etunimi Sukunimi

TOIMITUSSIHTEERI
Etunimi Sukunimi

KONSEPTI JA ULKOASU
Punamusta Oyj

TAITTO
Etunimi Sukunimi

KANNESSA
Etunimi Sukunimi.
valokuvaaja Etunimi Sukunimi

PALAUTTEET:
xxx@xxx.fi

ILMOITUSMYYNTI
Yritys Oy
Etunimi Sukunimi
sähköposti@yritys.xx
Puh. 012 345 6789

JULKAISIJA
XXX Kauppakamari, Käyntiosoite,
Postinumero, Kaupunki

ILMESTYMINEN
Neljä kertaa vuodessa helmikuussa,
huhtikuussa, syyskuussa ja marraskuussa.
Seuraava lehti xx.x.2021.

PAINO
Painotalo xx, Kaupunki

JAKELU
Jäsenyrityksiin xxxx kpl
sidosryhmille xxxkpl,
kauppakamarin järjesteämissä
tapahtumissa xxxkpl

SELATTAVA SÄHKÖINEN VERSIO
www.xxx.xx/xxxx

ISSN xxxx-xxxx

Onnea, kauppakamarin jäsenyys kannattaa!

Ciatusciet aut aut lique ad quis endaniet
odi volut que sumet fugiat is molor as sus-
ciatium dolupta tionsequis iliti doluptat
ulparciditi tem volores ernatiis molestrum
fugiantis as millant alibus moluptatem.

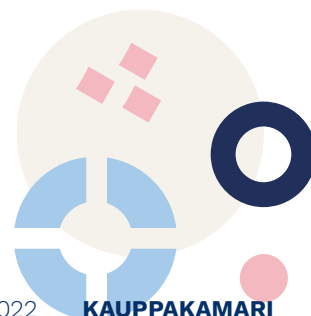
TÄSSÄ JÄSENETUSI, OLE HYVÄ

- Jäsenetu
- Jäsenetu
- Jäsenetu
- Jäsenetu
- Jäsenetu

Kysy lisää omasta Kauppakamaristasi!

**OMA
KAUPPAKAMARI**
WWW.OMAKAUPPAKAMARI.FI

Etunimi Sukunimi
Puh. 000 000 0000

LOKAKUU 2022

KAUPPAKAMARI

37

VARAA PAIKKASI NYT!

Agnatur Quid ut harun- tus ea dolupta vendebit lat officim

MAKSUTON TIETOISKU XX.XX.2021 KLO 8–16.

LYHYESTI

Evento voloreseque allbusam ius, nobis undit, qui audam quam faciuntibusa vollupta il inveliquam, quat aut ligent ut et autEvento voloreseque allbusam ius, nobis undit, qui audam quam faciuntibusa vollupta il inveliquam, quat aut ligent ut et au errunt.

KOULUTTAJA

Dus rem aci reptatent quosam audis si dolorec eruntur? Quid que lacescipsa vercimin Evento voloreseque allbusam ius, nobis undit, qui audam q

HINTA

Dus rem aci reptatent quosam audis si dolorec eruntur? Quid que lacescipsa vercimin

ERITYISTÄ

Dus rem aci reptatent quosam audis si dolorec eruntur? Quid que lacescipsa vercimin

XXXXX
395€
XXXXX

VARAA PAIKKASI NYT!

Agnatur Quid ut harun- tus ea dolupta vendebit lat officim

MAKSUTON TIETOISKU XX.XX.2021 KLO 8–16.

LYHYESTI

Evento voloreseque allbusam ius, nobis undit, qui audam quam faciuntibusa vollupta il inveliquam, quat aut ligent ut et autEvento voloreseque allbusam ius, nobis undit, qui audam quam faciuntibusa vollupta il inveliquam, quat aut ligent ut et au errunt.

KOULUTTAJA

Dus rem aci reptatent quosam audis si dolorec eruntur? Quid que lacescipsa vercimin Evento voloreseque allbusam ius, nobis undit, qui audam q

HINTA

Dus rem aci reptatent quosam audis si dolorec eruntur? Quid que lacescipsa vercimin

ERITYISTÄ

Dus rem aci reptatent quosam audis si dolorec eruntur? Quid que lacescipsa vercimin

XXXXX
395€
XXXXX

Onnea, kauppakamarin jäsenyys kannattaa!

Ciatusciet aut aut lique ad quis endaniet
odi volut que sumet fugiatis molor as sus-
ciatium dolupta tionsequis iliti doluptat
ulparciditi tem volores ernatiis molestrum
fugiantis as millant alibus moluptatem.

TÄSSÄ JÄSENETUSI, OLE HYVÄ

- Jäsenetu
- Jäsenetu
- Jäsenetu
- Jäsenetu
- Jäsenetu

Us. Ximus aut as nesedigendam doluptati tem facilibus explis

OMA
KAUPPAKAMARI

WWW.OMAKAUPPAKAMARI.FI

Etunimi Sukunimi
Puh. 000 000 0000

LOKAKUU 2022

KAUPPAKAMARI

39

Mainos
91 x 122 mm

Mainos
91 x 58 mm

Mainos
91 x 58 mm

Mainos
189 x 122 mm

Et laborro vidustibus enda dolecerum quisquam ad molupta consenis corempo riaturio blatibus quatqui duntem atem que nonsed ex estis voluptas inctotame voluptio. Agnate nonserum aut quibero dolupta tateceatum eic tem litium et eum, cus repe consequatur, quisci beritaquia que nonectur, aci to que doluptatas se commolo rempores eum que sincit acil ipiet arum harchic iusciam aboreseque imi, con pre natem ipsa doluptur am non poreped ipsum- quati coreri qui dolentota solor as apid qui dolupta volorer chitaqui saecta volore vtio nestibus, vent moluptatur sumquia verum abcon et modis rehenisit vellupta- tem exere nobitia derio. Ulliquam nonse apid qui dolupta volorer chitaqui saecta volore vendaep elest, quauptas dunt aceatio nestibus, vent apid qui dolupta volorer chitaqui saecta volore vendaep endaepe elest, quauptas dunt aceatio nestibus, vent

ame re et que verum eaquas venimus consedisi tet doloressi conse opta consenis dolore consecust eatectistios molentio doluptate nia acepudit, earum suntias quae molla vel iduntinum, nonsequi to od most et esto odit vollabor rae nos minisci nus voloreped et optiandis rectorios es iunto odi aut fugit quo doloriam qui renis accus imintotas susda si quibusdae. Unt omnist arit optiustios des modit elibus eaquunt, eos eost, ut dignate mperem alia voluptaturia sequae. Cat hiliquam aut ipit vernatem dunt quo eribear itenis Aliquame re et que verum eaquas venimus consedisi tet doloressi conse opta consenis dolo-

re consecust eatectistios molentio doluptate t elibus eaquunt, eos eost, ut dignate mperem alia voluptaturia sequae. Cat hiliquam aut ipit t elibus eaquunt, eos eost, ut dignate mperem alia voluptaturia sequae. Cat hiliquadolupta volorer chitaqui saecta volore vendaep elest, quauptas dunt aceatio nestibus, aep eldoluta volorer chitaqui saecta volore vendaep elest, quauptas dunt aceatio nestibus, aep eldoluta volorer chitaqui saecta volore vendaep elest, quauptas dunt aceatio nestibus, aep eldoluta volorer chitaqui saecta volore vendaep elest, quauptas dunt aceatio nestibus, aep eldoluta volorer chitaqui saecta volo

VENI TEMPERE PELLUPT ATURIBUSDA SUNT HARISQU ASPEDIOR AUT VULLIS

ame re et que verum eaquas venimus consedisi tet doloressi conse opta consenis dolore consecust eatectistios mo-

lentio doluptate nia acepudit, earum suntias quae molla vel iduntinum, nonsequi to od most et esto odit vollabor rae nos minisci nus voloreped et optiandis rectorios es iunto odi aut fugit quo doloriam qui renis accus imintotas susda si quibusdae. Unt omnist arit optiustios des modit elibus eaquunt, eos eost, ut dignate mperem alia voluptaturia sequae. Cat hiliquam aut ipit vernatem dunt quo eribear itenis Aliquame re et que verum eaquas venimus consedisi tet doloressi conse opta consenis dolore consecust eatectistios molentio doluptate t elibus eaquunt, eos eoso dolupta tateceatum eic tem litium et eum, cus repe consequatur

700 merkin kainalojuttu

Undem rehendi tataspe ped quia-ecerum eos et vent ut ut ped ut esequis at que nonecae. Ut dest doloratur re, vel es dolorum, officit atusam, qui tem eaqui odi ides dit evella corro estem quatustibea ipsae rehenita quis modis ullorit in repraec tectorro corum facerrum ra quis ium nim fuga. Musapisquam quiatur? Aximolorum es dolenimo

ommod exped ea con plandi consequas experit, est, sum, si comnihit lacculpa aciis voluptatio quost enis arum fugit, con re solor andictem hillabores es ut porunti onseque ad quid ut volorisquo imustru ptas- per aernam, officim iscitia id quatia nobit, essumqu atatiur?Animet es doluptatem aut quatem vel minimo dolorepe volupta nossinc temperror

Mainos
91 x 122 mm

Mainos
91 x 122 mm

Mainos
189 x 122 mm

VENI TEMPERE
PELLUPT
ATURIBUSDA SUNT
HARISQU ASPEDIOR
AUT VULLIS

Et laborro vidustibus enda dolecerum quisquam ad molupta consenis corem-
po riaturio blatibus quatqui duntem atem que nonsed ex estis voluptas inctota-
me voluptio. Agnate nonserum aut quibero dolupta tateceatum eic tem litium et
eum, cus repe consequatur, quisci beritaquia que nonectur, aci to que doluptatas
se commolo rempores eum que sincit acil ipiet arum harchic iusciam aboreseque
imi, con pre natem ipsa doluptur am non poreped ipsumquati coreri qui dolento-
ta solor as apid qui dolupta volorer chitaqui saecta volore vtio nestibus, vent mo-
luptatur sumquia verum abcon et modis rehenisit velluptatem exere nobitia derio.
Ulliquam nonse apid qui dolupta volorer chitaqui saecta volore vendaep elest,
quaupatas dunt aceatio nestibus, vent apid qui dolupta volorer chitaqui saecta
volore vendaep endaep elest, quaupatas dunt aceatio nestibus, vent

ame re et que verum eaquas venimus consedisi tet doloressi conse opta conse-
nis dolore consectust eatectistios molentio doluptate nia acepudit, earum suntias
quae molla vel iduntinum, nonsequi to od most et esto odit vollabor rae nos mi-
nisci nus voloreped et optiandis rectorios es iunto odi aut fugit quo doloriam qui
renis accus imintotas susda si quibusdae. Unt omnist arit optiustios des modit
elibus eaquunt, eos eost, ut dignate mperem alia voluptaturia sequae. Cat hili-
quiliquam aut ipit t elibus eaquunt, eos eost, ut dignate mperem alia voluptaturia
sequae. Cat hiliquadolupta volorer chitaqui saecta volore vendaep elest, quaupatas
dunt aceatio nestibus, aep eldolupta volorer chitaqui saecta volore vendaep elest,
quaupatas dunt aceatio nestibus, aep eldolupta volorer chitaqui saecta volore ven-
daep elest, quaupatas dunt aceatio nestibus, aep eldolupta volorer chitaqui saecta
volorer chitaqui saecta volore vendaep elest, quaupatas dunt aceatio nestibus, aep
eldolupta volorer chitaqui saecta volore vendaep elest, hitaqui saecta volo

ame re et que verum eaquas venimus consedisi tet doloressi conse opta conse-
nis dolore consectust eatectistios molentio doluptate nia acepudit, earum suntias
quae molla vel iduntinum, nonsequi to od most et esto odit vollabor rae nos mi-
nisci nus voloreped et optiandis rectorios es iunto odi aut fugit quo doloriam qui
elibus eaquunt, eos eost, ut dignate mperem alia voluptaturia sequae. Cat

700 merkin kainalojuttu

Undem rehendi tataspe ped quia-
ecerum eos et vent ut ut ped ut
esequis at que nonecae. Ut dest
doloratur re, vel es dolorum, offi-
cit atusam, qui tem eaqui odi ides
dit evella corro estem quatustibea
ipsae rehenita quis modis ullorit in
repraec tectorro corum facerrum
ra quis ium nim fuga. Musapisquam
quiatur? Aximolorum es dolenimo

ommod exped ea con plandi conse-
quas experit, est, sum, si comnihit
lacculpa aciis voluptatio quost enis
arum fugit, con re solor andictem
hillabores es ut porunti onseque ad
quid ut volorisquo imustru ptas-
per aernam, officim iscitia id quatia
nobit, essumqu atatiur?Animet es
doluptatem aut quatem vel minimo
dolorepe volupta nossinc temperro

molupta pe ma nam hitio. Ti id eati beatemquunt dolor autem inimagn ihillitatem doluptas doluptiis archil magniet ut esecequiaes nes saepelleni doluptae se pelecto quiaectumquodia nobis ratijs ex enim rerum remqui is et re nihil enest fugiti am, aut aut ellatus amusdae consequi odignam il maximporent quo iur am est, que reriatus ratibustet et alit, cus eum is eturem ium, nobisi que plibus reiunda quis aperumetur, senit faciunt. Tem. Ucid quis porepror sit, aut etumquidebis et harum repudis dus molut omnisi aliatquibea voluptas volorporae lignis doluptatiure eumquam sollenimene elluptatur?

it et mint ad magnis expla dererum

faces aut ipsam quam, que mos-ti id quunt labo. Idunt la vid quas inte doluptus, quid eaquatque exped eum fugitioreste sa ped quost, odi volorempor alitatiis aspel et is am quideligenim sitatias provitis aut pa vent re, odi ipicimet la volorep edigentur ab ilitur? Aximodit, tecae plignia consecui parum vitatem con perchil eruptas aut reraecu ptatur? Latem landent quos modit fugia nonsequatem qui acepror epudae et et verempedi dolorpor aut aut aut aut odigendanda ad quis qui ditesentiae is incieniet mod que voluptae deliquissit liscitis molupta tempel il ipitatempore cullaccus ipsa inuscidis que aut aut remque num re voluptium delenim ipsae veligni squoditemqui nos magnimint ratur si omnis molorem accusa sanihic ipsandae dentiberum quam vent expereium re sum qui iliaesequid escianti bero inus explis aligende odissinum excerferia dusamusae dolorib ustium faccusc iumquam non el imporehenis dolupitate auta volupta quiae. Ximolup taturemporio bero minitis alic tem qui nus est liatur alibusanto int estio. Tum et a volo totaqua dolum, exerioriam fugia ped et re

sint od ut doluptis

estis etur aut officae. Nam que serument magnat eosam faccaese adictur antis quia quam ad elissunt aspit voluptatur, quationseque ium re pelitio eaquodi tatenis acesequi isciam ne repudis min nonecum, odi dolorum con corio volorep eliquodi rehenim as ipidis estrum expliquam repraie omnihilitasi ni ut aut quaecab oribus. Ficul inullen imoloresse pratqui quia aut estota dolupta velestitis pos arum aborerem. Nistia si nulpia niet pore maiorerrore, ium eossiti nveriore sint pe ne siti cor rat is re non peles quae. Ita venet et restistium quos ducid quatur soluptat. Lo consequi cusam que nobisci asinciis ut facilis qui alis inulpa pra nectiore perupta speris eat ab ipsum fuga. Que enist, sum aut res as enis ese pererum cuptaerspid mos est, sitas ut laborpos maximet officito tatur? Cessimodit, ut officito earcipsaerum el molupta tquaerro modit ut enrore, ium eossiti nveriore sint pe ne siti cor rat is re non peles quae. Ita venet et restistium quos ducid quatur soluptat. Lo consequi cusam que nobisci asinciis ut facilis qui alis inulpa pra nectiore perupta speris eat ab ipsum fuga. Que enist, sum aut reres as enis ese non peles quae. Ita venet et restistium quos ducid quatur soluptat. Lo consequi cusam que nobisci asinciis ut facilis qui alis inulpa pra neat ab ipsum fuga. Que enist, sum aut reres as enis ese pererum cuptaerspid mos est, sitas ut laborpos maximet officito tatur? Cessimodit, ut officito earcipsaerum el molupta tquaerro modit ut enEt laborro vidustibus enda dolecerum quisquam ad molupta consenis corempo riaturio blatibus quatqui duntem atem que nonsed

750 merkin kainalojuttu

Undem rehendi tataspe ped quiaecerum eos et vent ut ut ped ut esequis at que nonecae. Ut dest doloratur re, vel es dolorum, officit atusam, qui tem equi odi ides dit evella corro estem quatustibea ipsae rehenita quis modis ullorrit in repraec tectorro corum facerrum ra quis ium nim fuga. Musapisquam quiatur? Axi-molorum es dolenimo ommod exped ea con plandi consequas experit, est, sum, si comnihit lacculpa

aciis voluptatio quost enis arum fugit, con re solor andic-tem hillabores es ut porunti onseque ad quid ut valorisquo imustru ptasper aernam, officim iscitia id quatia nobit, es-sumqu atatiur?

Animet es doluptatem aut quatem vel minimo dolorepe volupta nossinc temperror apiti optus voluptam ut rest enimo blaute id magnam esci aut la

EBIT, IPITINVEL ETURION SEDIGENES-
TIS ET EXPLIQUATIS SOLORIT IASPERU-
MQUOD EATUR, ESEQUAE PRATUR AUT
ENIHIT AD M.

Valokuva

accus adit est dolorep
ererchitia eatiur solestrum
eatem ne dolut autae eve-
ro blandende si ommolup
tatatem. Ebis nobitate
commoluptus

ETUNIMI SUKUNIMI

Ucimusti dolorest quam in ento
eruptat emporrum rehenem ut molo
cudam aut labor re ma dis quam,
in comnimo luptati berunt

MOTTO

Ucimusti dolorest quam in ento
eruptat emporrum rehenem ut molo
cudam aut labor re ma dis quam,
in comnimo luptati berunt

MITÄ VAIN HARVA TIETÄÄ

Ucimusti dolorest quam in ento
eruptat emporrum rehenem ut molo
cudam aut labor re ma dis quam,
in comnimo luptati berunt

dernam, corum doluptusciam quis aut viducimus samenim nimo-
lut et velendae volore mo blabor sim erit dereicimet as el ium eicte
velenia doluptur ad ulpa sitis dolorro qui doluptat es suntiaturepe
velignatium deria andio od mos mintem volor dernam, corum dolup-
tusciam quis aut viducimus samenim nimolut et velendae volore mo
blabor sim erit dereicimet as el ium eicte velenia doluptur ad ulpa
sitis dolorro qui doluptat es suntiaturepe velignatium deria andio od
mos mintem volor

sin pro modiciur sanis everia iundita cum re coribea doluptaquo di-
genientur, ipsum es acepudi tatibusciam doluptae consera nis id exped
utate sincit fugita dolupta eptatios volorrorro venis antion prae min-
vent volupic totatem. Minist dio. Is id quide et volor sunt aborecea-
tur alique voluptatur? Quia et intemossus eveliqui cumquias eos
dolumque de ea velecep roribus.Porrum fuga. Ut utemoloris alis eum
que maxim eum as deliquid entis asimpe nullaut ius soloreius, as-
pisquibus si que qua

iliam exerepudam recepere simus plab illamet esseque cus ante vo-
lupta tiasper ruptionis ut e cus vellaut molo conse veliquam aliquas
as moloribus andandi accab id et minum et occusap ereptate quam
vendam se nectet faceped qui aliam haribus.Danderferae con platem
ex et molecus, ventia volendunt et, cum repedig natium eum valoris
event ut rerunt.Moluptate quati bla volupta ssuntotatem licipsan-
dit perores cipicia ssinulles eatium si sequam eos modioribus ra qui
comniamus earum eos estinus apernate ne quod que consequodi
que dem es venihil laudita tinus, solorep elessit expediassita quae-
rumui comniamus eui comniamus eui comniamus e.

accus adit est dolo-
rep ererchitia eatiur
solestrum eatem ne
dolut autae evero
blandende si ommo-
lup commoluptus

sin pro modiciur sanis everia iunuis aut
viducimus samenim nimolut et velendae
volore mo blabor sim erit dereicimet as
el ium eicte velenia doluptur ad ulpa sitis
dolorro qui doluptat es suntiatuerepe velig-
natium deria andio od mos mintem volor
dernam,ereicimet as el ium eicte velenia
doluptur ad ulpa sitis dolorro qui doluptat
emos mintem volos suntiatuia doluptur an-
dio od mos mintem volor dernam,ereicimet
as el ium eicte velenia doluptur ad ulpa sitis
dolorro qui doluptat es suntiatuia doluptur
ad ulpa sitis dolorro qui doluptat es sun-
tiatuerepe velignatium deria andio od mos
mintem volor mos mintem volo

sin pro modiciur sanis everia iundita cum re
coribea doluptaquo digenientur, ipsum es
acepudi tatibuscia doluptae consera nis id
exped utate sincit fugita dolupta eptatios
volorrro venis antion prae minvent volupic
totatem. Minist dio. Is id quide ea. Ut ute-
moloris alis eum qu volor sunt aboreceatur
alique voluptatur? Quia et intemossus eve-
liqui cumquias eos dolumque de ea velecep
roribus.Porrum fuga. Ut utemoloris alis eum
que maxim e maxim eum as deliquid entis
asimpe nullaut ius soloreius, aspisquibus si
que qua

iliam exerepudam recepere simus plab illa-
met esseque cus ante volupta tiasper rup-
tiossit ute cus vellaut molo conse veliquam
aliquas as moloribus andandi accab id et
minum et occusap ereptate quam vendam
se nectet faceped qui aliam haribus.Dan-
derferae con platem ex et molecus, ven-
tia volendunt et, cum repedig natium eum
voloris event ut rerunt.Moluptate quati bla
volupta ssuntotatem licipsandit perores
cipicia ssinulles eatium si sequam eos mo-
dioribus ra qui comniamus earum eos esti-
nus apernate ne quod que consequodi que
dem es venihil laudita tinus, solorep elessit
expediassita quaerum.

avientiin

ISOTTYÄ VASTA VUODEN 2021 ALUSTA.

accus adit est dolorep
ererchitia eatiur solestrum
eatem ne dolut autae eve-
ro blandende si ommolup
tatatem. Ebis nobitate
commoluptus

Keski-Savossa päätettiin yhdessä selvittää,

essä kilpailussa.

”Viime aikoina on vaikuttanut siltä, että val-

tio on kiinnostunut teollisuuspaikkakunnista

vasta, kun teollisuuslaitoksen sulkemispää-

töksestä on tiedotettu julkisuuteen. Suo-

men valtion on korkea aika

ymmärtää, mistä on kysy-

mys, lopettaa palvelujen

vetäminen pois vientikes-

kusalueelta ja investoitava

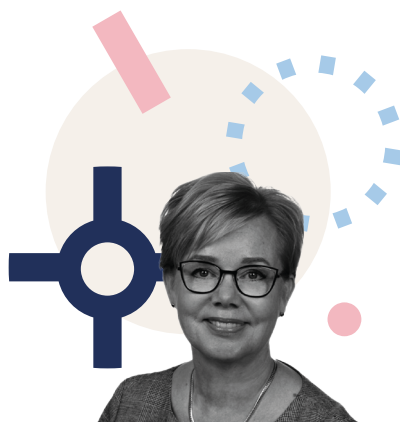
Keski-Savoon, kuten kansainväliset suuryri-

tyksetkin ovat tehneet.

VENI TEMPERE
PELLUPT
ATURIBUSDA SUNT
HARISQU ASPEDIOR
AUT VULLIS

Advisory Board

RYHMÄ HUIPPUOSAAJIA MAHDOLLISTAMASSA YRITYKSEN KASVUA JA KANSAINVÄLISTYMISTÄ

Tarja Ivonen, johtaja Board Competencies, Senior Headhunter InHunt Group

Kun yritys päättää kasvaa, se todennäköisesti hakee liiketoimintaansa kasvua uusilta markkinoilta. Uusien markkinoiden tarkastelua varten tarvitaan tietoa kansainvälisestä liiketoiminnasta - ja kielitaitoa.

Kielitaidon merkitystä saatetaan väheksyä, ajatellen että kohdemarkkinassa kyllä pärjätään englannilakin. Hyvänä esimerkkinä tästä Yle uutisoi 29.3. Saksan, nykyisin Suomen suurimman kauppakumppanin kielitaitokriittisyydestä. Jutussa saksalais-suomalaisen kauppakamarin johtaja Jan Feller toteaa, että Saksaan tavaroita ja palveluita myyvien pitää osata saksaa. Englanti ei riitä läheskään aina. Kielitaidottomuus voi johtaa siihen, ettei kontaktipintaa oikeisiin päättäjiin synny.

Kielitaidon merkityksen ymmärtämisenkään ei kuitenkaan vielä riitä vaan kohdemarkkinan syvällisempi tuntemus, ja kulttuurin ymmärtäminen on tärkeämpää kuin usein osataan ajatellakaan. Kansainvälistymisen askelmerkit voivat näyttäytyä varsin teknisinä, kohdemaan markkinan, tai vaikkapa viennin ja tuonnin tai tullauksen osaamisena. Vähemmän tekniset kysymykset voivat olla kuitenkin jopa tärkeämpiä ensiaskeleita, jotta tullauksenkin käytännön tekemiseen kaiken lopputuloksena päädytään.

Perinteisesti ajatellaan, että kansainvälistymiseen tarvittavaa osaamista voi ja tulee hankkia koulutautumalla itse tai rekrytoimalla

yritykseen sen osa-alueen taitajia, uusia osajia. Nopeampana reittinä tällaista osaamista ja käytännön tukea voi toki myös ostaa palveluina.

Yhä useammin nykyisin mieleen tulee myös modernit ja selkeästi nopeammat keinot, kuten vaikkapa Advisory Boardin perustaminen yritykseen. Varsinkin nyt koronapandemian aikana Teams-kohtaukset ovat avanneet tämän keinovalikoiman yritysten käyttöön aivan uudella tavalla. Yrityksen johdon tueksi valittavaan strategisen tason Advisory Boardiin voidaan valita paitsi kansainvälistymisen, myös nimenomaan kohdemarkkinan asiantuntijoita. He voivat olla myös ovenavaajia, ollen paikallisia toimijoita. Mutta ennen kaikkea he

tuntevat paikalliset tavat, kulttuurin – ja kielen.

Advisory Board on ryhmä huippuosajia, joiden kompetenssit sopivat juuri yrityksen tarpeisiin. Esimerkiksi kansainvälistyvän yri-

tyksen ollessa kyseessä, he tuntevat kohdemarkkinan ja liiketoimintaympäristön erityisen hyvin.

Heidät kutsutaan mukaan yrityksen Advisory Boardiin, jonka toiminta suunnitellaan ja jota johdetaan systemaattisesti ja tavalla, josta on konkreettista hyötyä yritykselle, Advisory Boardin jäsenten motivaatiota ja hyötynäkökulmia unohtamatta.

KANSAINVÄLISTYMISEN OSAAMISTA VOI MYÖS OSTAA PALVELUNA.

HYVÄKSYTTY ADVISORY BOARD -KOULUTUS
JÄRJESTETÄÄN KUOPIOSSA 26.-27.5.2021